

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2011
VI. volební období

539

Vládní návrh

na vydání

zákona

**o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých
zákonů**

ZÁKON

ze dne 2011

o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ UKLÁDÁNÍ OXIDU UHLIČITÉHO DO PŘÍRODNÍCH HORNINOVÝCH STRUKTUR

HLAVA I ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1 Předmět úpravy

(1) Tento zákon zpracovává příslušný předpis Evropské unie¹⁾ a upravuje práva a povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob v oblasti ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a výkon státní správy s tím související.

(2) Tento zákon se nevztahuje na ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur s celkovou zamýšlenou úložnou kapacitou nižší než 100 kilotun prováděné za účelem výzkumu, vývoje nebo zkoušení nových výrobků a postupů.

CELEX 32009L0031

§ 2 Základní pojmy

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) tokem oxidu uhličitého – tok látek vzniklý z procesů zachytávání oxidu uhličitého,
- b) ukládáním oxidu uhličitého – vtlačení oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur za účelem jeho trvalého zadržení v těchto strukturách,
- c) úložištěm oxidu uhličitého – vymezený prostor uvnitř přírodních horninových struktur určený k ukládání oxidu uhličitého a související povrchová a vtlačecí zařízení vymezená v povolení provozu úložiště,

---

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006.

- d) úložným komplexem – úložiště oxidu uhličitého a okolní horninové prostředí, které může mít vliv na celkovou integritu tohoto úložiště a bezpečnost ukládání oxidu uhličitého,
- e) únikem oxidu uhličitého – uvolnění oxidu uhličitého z úložného komplexu,
- f) závažnou nesrovnalostí – rozdíl mezi hodnotami uvedenými v plánu monitorování a skutečnými hodnotami zjištěnými v průběhu ukládání oxidu uhličitého, týkající se ukládaného oxidu uhličitého nebo stavu úložného komplexu, které ukazují na rizika úniku oxidu uhličitého nebo rizika pro životní prostředí nebo lidské zdraví,
- g) podstatnou změnou - změna v provozu úložiště oxidu uhličitého, která není uvedena v povolení provozu, a která může mít významný vliv na životní prostředí nebo lidské zdraví,
- h) závažným rizikem – spojení pravděpodobnosti vzniku a rozsahu škod nebo ekologické újmy, které nelze pominout, aniž by se tím v případě dotčeného úložiště oxidu uhličitého zpochybnila jeho funkčnost nebo bezpečnost,
- i) nápravnými opatřeními – opatření přijatá k nápravě závažných nesrovnalostí nebo likvidace úniků oxidu uhličitého s cílem předejít uvolňování oxidu uhličitého z úložného komplexu nebo takové uvolňování zastavit,
- j) přepavní sítí – síť produktovodů určených k přepravě oxidu uhličitého na úložiště oxidu uhličitého, včetně připojených kompresních stanic,
- k) provozovatelem – osoba, která provozuje nebo řídí úložiště, nebo které byla svěřena rozhodující hospodářská pravomoc nad technickou stránkou provozu úložiště.

CELEX 32009L0031

HLAVA II PODMÍNKY POVOLOVÁNÍ ÚLOŽIŠŤ OXIDU UHLIČITÉHO

§ 3

Povolení provozu úložišť oxidu uhličitého

(1) Úložiště oxidu uhličitého lze provozovat pouze na základě povolení. Provoz úložiště oxidu uhličitého a jeho změny povoluje obvodní báňský úřad.

(2) Povolení provozu úložiště oxidu uhličitého může obvodní báňský úřad vydat pouze žadateli, který splňuje finanční předpoklady k zajištění plnění všech povinností stanovených tímto zákonem.

(3) Finančními předpoklady podle odstavce 2 se rozumí schopnost žadatele finančně zabezpečit provozování úložiště a schopnost zabezpečit povinnosti vyplývající z tohoto zákona a povolení vydaného na jeho základě. Splnění finančních předpokladů je zajištěno zřízením finančního zabezpečení rizik podle § 16. Žadatel o povolení není finančně způsobilý, jestliže má v evidenci daní u orgánů Finanční správy České republiky nebo orgánů Celní správy České republiky evidován nedoplatek. Finanční předpoklady podle odstavce 2 žadatel nespĺňuje, pokud v průběhu uplynulých 3 let soud zrušil konkurs vedený na majetek žadatele proto, že bylo splněno rozvrhové usnesení, nebo soud zamítl insolvenční návrh proto, že majetek dlužníka nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení, nebo rozhodl o zrušení konkursu proto, že majetek dlužníka je zcela nepostačující.

(4) Povolení pro více než jedno úložiště oxidu uhličitého v jedné hydraulické jednotce, představované hydraulicky propojeným pórovým prostorem ohraničeným nepropustnými bariérami, v němž lze šíření tlaku měřit technickými prostředky, může obvodní báňský úřad vydat jen v případě, že případná vzájemná tlaková ovlivnění jsou taková, že při nich mohou všechna úložiště oxidu uhličitého současně splňovat požadavky na provoz úložiště oxidu uhličitého.

(5) Obvodní báňský úřad povolí provoz úložiště oxidu uhličitého pouze v takových přírodních horninových strukturách, jejichž geologický charakter zjištěný na základě výsledků průzkumu provedeného podle jiného právního předpisu²⁾ zaručuje, že při použití projektované technologie ukládání oxidu uhličitého nevznikne závažné riziko úniku oxidu uhličitého ani závažná rizika pro životní prostředí nebo lidské zdraví a pro úložiště oxidu uhličitého bylo stanoveno chráněné území podle jiného právního předpisu³⁾.

CELEX 32009L0031

§ 4

Řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého

(1) Řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého nebo jeho změny se zahajuje na návrh žadatele. Účastníkem řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého jsou žadatel, obec, v jejímž územním obvodu má být úložiště oxidu uhličitého zřízeno, osoby splňující podmínky podle jiných právních předpisů⁴⁾, a osoby, jejichž práva a právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být povolením dotčeny.

CELEX 32009L0031

(2) Ministerstvo průmyslu a obchodu vydává závazné stanovisko⁵⁾ v řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého v přírodních horninových strukturách po vytěžených ložiscích ropy nebo hořlavého zemního plynu. V závazném stanovisku uvede z hlediska surovinové politiky a energetické bezpečnosti státu, zda souhlasí s ukládáním oxidu uhličitého v navrhovaných přírodních horninových strukturách, a může přitom stanovit podmínky. Je-li z hlediska surovinové politiky a energetické bezpečnosti státu vhodnější využít přírodní horninové struktury jako podzemní zásobník hořlavého zemního plynu, vydá nesouhlasné stanovisko.

(3) V řízení o povolení provozu přeshraničního úložiště oxidu uhličitého spolupracuje obvodní báňský úřad s příslušným orgánem dotčeného členského státu Evropské unie.

---

²⁾ Zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ § 34 odst. 2 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění zákona č. 541/1991 Sb.

§ 17 zákona č. 44/1988 Sb., ve znění zákona č. 541/1991 Sb., zákona č. 168/1993 Sb., zákona č. 132/2000 Sb. a zákona č. 258/2000 Sb.

§ 6 vyhlášky č. 364/1992 Sb., o chráněných ložiskových územích.

⁴⁾ Například § 23 odst. 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění zákona č. 93/2004 Sb., zákona č. 163/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb. a zákona č. 436/2009 Sb.

⁵⁾ § 149 správního řádu

(4) Pokud žádost o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého podá držitel rozhodnutí o stanovení průzkumného území pro vyhledávání a průzkum úložiště oxidu uhličitého, vydaného podle jiného právního předpisu²⁾, má přednost před jinými žadateli o povolení provozu téhož úložiště za předpokladu, že vyhledávání a průzkum byly dokončeny, byly splněny všechny podmínky stanovené v rozhodnutí o stanovení průzkumného území a žádost o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého byla podána tímto žadatelem během doby platnosti rozhodnutí o stanovení průzkumného území.

(5) V průběhu řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého nesmí být povoleno využití úložného komplexu, které by bylo v rozporu s účelem tohoto zákona. Řízení o povolení protichůdného využití úložného komplexu zahájené podle jiného právního předpisu se přerušuje, pokud bylo zahájeno řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého podle tohoto zákona. Během doby platnosti povolení provozu úložiště oxidu uhličitého nelze povolit využití tohoto úložiště, které by bylo v rozporu s účelem tohoto zákona.

CELEX 32009L0031

(6) Jestliže by provozem úložiště oxidu uhličitého mohly být ohroženy zájmy chráněné podle jiných právních předpisů nebo vlastnická či jiná práva osob, použije se obdobně ustanovení horního zákona⁶⁾ o řešení střetů zájmů.

(7) Pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahuje se na řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého zákon upravující hornickou činnost, výbušniny a státní báňskou správu.

§ 5

Žádost o povolení provozu úložiště

(1) Žádost o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého musí obsahovat

- a) obchodní firmu, název nebo jméno, popřípadě jména a příjmení, sídlo nebo bydliště, identifikační číslo osoby, popřípadě datovou schránku žadatele,
- b) číslo oprávnění k hornické činnosti⁷⁾ žadatele,
- c) číslo osvědčení o odborné způsobilosti závodního⁸⁾, jako fyzické osoby odpovědné za provoz úložiště oxidu uhličitého,
- d) údaj o celkovém množství oxidu uhličitého, který má být vtlačen a uložen, jeho potenciálních zdrojích, způsobu přepravy, složení toků oxidu uhličitého, rychlosti a tlaku vtlačení, umístění zařízení ke vtlačení a jeho technický popis,
- e) popis opatření, která mají zabránit závažným nesrovnalostem.

(2) K žádosti podle odstavce 1 se přiloží

---

⁶⁾ § 33 zákona č. 44/1988 Sb., ve znění zákona č. 541/1991 Sb., zákona č. 168/1993 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 386/2005 Sb. a zákona č. 186/2006 Sb.

⁷⁾ § 5 odst. 2 zákona č. 61/1988 Sb., ve znění zákona č. 315/2001 Sb., zákona č. 206/2002 Sb., zákona č. 226/2003 Sb., zákona č. 376/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb. a zákona č. 223/2009 Sb.

Vyhláška č. 15/1995 Sb., o oprávnění k hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem, jakož i k projektování objektů a zařízení, které jsou součástí těchto činností, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁾ § 2 písm. c) vyhlášky č. 298/2005 Sb., o požadavcích na odbornou kvalifikaci a odbornou způsobilost při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem a o změně některých právních předpisů, ve znění vyhlášky č. 240/2006 Sb.

- a) závěrečná zpráva o výsledcích průzkumu úložiště oxidu uhličitého a úložného komplexu podle jiného právního předpisu²⁾,
- b) návrh monitorovacího plánu,
- c) návrh plánu nápravných opatření,
- d) návrh předběžného plánu činnosti po uzavření úložiště oxidu uhličitého,
- e) stanovisko nebo závěr zjišťovacího řízení vydané podle jiného právního předpisu⁹⁾,
- f) potvrzení, která nejsou starší než 30 dnů, že žadatel nemá v evidenci daní u orgánů Finanční správy České republiky nebo orgánů Celní správy České republiky evidován nedoplatek,
- g) doklad o tom, že finanční zabezpečení rizik vyžadované podle § 16 vstoupí v platnost a účinnost před zahájením vtláčení,
- h) doklady o vyřešení střetů zájmů, pokud by provozem úložiště oxidu uhličitého mohly být ohroženy zájmy chráněné podle jiných právních předpisů,
- i) doklady prokazující vlastnické nebo jiné právo žadatele k pozemkům určeným pro umístění vtláčecího zařízení.

(3) Obvodní báňský úřad předá žádost o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého Českému báňskému úřadu, který ji zašle Evropské komisi (dále jen „Komise“) k přezkumu do jednoho měsíce od jejího doručení. Český báňský úřad dále Komisi zpřístupní další související materiály, k nimž obvodní báňský úřad přihlíží při rozhodování o udělení povolení provozu úložiště oxidu uhličitého. Po dobu přezkumu žádosti Komisi, která začíná dnem odeslání žádosti obvodním báňským úřadem na Český báňský úřad a končí dnem doručení stanoviska Komise obvodnímu báňskému úřadu, neběží lhůty pro vydání rozhodnutí.

CELEX 32009L0031

§ 6

Rozhodnutí o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého

(1) V rozhodnutí o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého se kromě obecných náležitostí podle správního řádu uvede

- a) identifikace provozovatele, kterému je povolen provoz úložiště oxidu uhličitého,
- b) umístění a vymezení úložiště oxidu uhličitého a úložného komplexu a údaje týkající se hydraulické jednotky přírodní horninové struktury,
- c) podmínky provozu úložiště oxidu uhličitého, limity tlaku v úložišti, maximální rychlost a tlak při vtláčení, celkové množství oxidu uhličitého, které je povoleno uložit do úložiště, a nejvyšší možné množství oxidu uhličitého, které je povoleno uložit v úložišti v jednom kalendářním roce; toto množství nesmí překročit 1 mil. tun oxidu uhličitého,
- d) podmínky na složení a postup přijímání toku oxidu uhličitého a v případě potřeby další podmínky na vtláčení a ukládání, zejména s cílem předejít závažným nesrovnalostem,
- e) podmínky uzavření úložiště oxidu uhličitého,
- f) podmínky týkající se změn, přezkumu, aktualizace a zrušení povolení provozu,
- g) podmínky sjednání a zachování finančního zabezpečení rizik,
- h) podmínky vytváření finanční rezervy,
- i) podmínky uložení finančního příspěvku na zvláštní vázaný bankovní účet.

(2) Přílohu rozhodnutí o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého tvoří

---

⁹⁾ Zákon č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

- a) plán monitorování,
- b) plán nápravných opatření,
- c) předběžný plán činnosti po uzavření úložiště oxidu uhličitého.

(3) Český báňský úřad oznámí Komisi pravomocné rozhodnutí obvodního báňského úřadu o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého. Pokud se rozhodnutí odchyluje od stanoviska Komise, uvede obvodní báňský úřad v rozhodnutí důvody.

CELEX 32009L0031

§ 7

Změny, přezkum, aktualizace a zrušení povolení provozu úložiště oxidu uhličitého

(1) Provozovatel je povinen oznámit obvodnímu báňskému úřadu veškeré změny plánované v provozu úložiště oxidu uhličitého. Oznámení provozovatel doloží dokumentací, která umožní obvodnímu báňskému úřadu posoudit, zda se jedná o podstatnou změnu v provozu úložiště oxidu uhličitého.

(2) Podstatná změna je předmětem zjišťovacího řízení podle jiného právního předpisu¹⁰⁾. Podstatnou změnu může provozovatel provést pouze po vydání nového povolení nebo na základě změny povolení provozu úložiště oxidu uhličitého.

(3) Obvodní báňský úřad přezkoumá a podle potřeby změní nebo, je-li to nezbytné nutné, zruší povolení provozu úložiště oxidu uhličitého,

- a) pokud mu byly oznámeny jakékoli úniky oxidu uhličitého nebo závažné nesrovnalosti podle § 11 odst. 1 nebo byl-li na ně upozorněn,
- b) pokud zprávy předložené podle § 10 nebo kontroly provedené podle § 21 svědčí o tom, že nejsou dodrženy podmínky povolení nebo hrozí závažné riziko úniku oxidu uhličitého nebo jsou zjištěny závažné nesrovnalosti,
- c) pokud se dozví o jakémkoli nedodržení podmínek povolení,
- d) pokud se to jeví jako nezbytné na základě nejnovějších vědeckých poznatků a technologického pokroku,
- e) pokud provozovatel oznámí změny podle odstavce 1, nebo
- f) aniž jsou dotčena písmena a) až e), 5 let po vydání povolení a poté každých 10 let.

(4) Obvodní báňský úřad po nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení povolení podle odstavce 3 rozhodne o uzavření úložiště oxidu uhličitého, pokud Český báňský úřad do 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení povolení nerozhodne o pokračování v ukládání oxidu uhličitého. Český báňský úřad může uložit jiné podnikající fyzické nebo právnické osobě, která má oprávnění k hornické činnosti, aby pokračovala v ukládání oxidu uhličitého do vydání nového povolení provozu úložiště oxidu uhličitého.

(5) Obvodní báňský úřad do vydání nového povolení dočasně přebírá povinnosti provozovatele související s kritérii pro přijímání oxidu uhličitého, s monitorováním a nápravnými opatřeními prováděnými podle tohoto zákona, s vyřazením povolenek v případě úniku podle jiného právního předpisu¹⁰⁾ a s preventivními a nápravnými opatřeními

---

¹⁰⁾ Zákon č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

prováděnými podle jiného právního předpisu¹¹⁾. Pokud je podle odstavce 4 pokračováním v ukládání oxidu uhličitého pověřena podnikající fyzická nebo právnická osoba, je za plnění povinností provozovatele odpovědná tato osoba.

(6) Provozovatel, kterému bylo zrušeno povolení podle odstavce 3, je povinen uhradit náklady, které prokazatelně vznikly v souvislosti s plněním povinností vyplývajících z odstavce 5. Obvodní báňský úřad vymáhá úhradu těchto nákladů, a to i čerpáním z finančního zabezpečení podle § 16.

CELEX 32009L0031

HLAVA III POVINNOSTI PŘI PROVOZU ÚLOŽIŠTĚ A PO JEHO UZAVŘENÍ

§ 8

Kritéria a postup pro přijímání oxidu uhličitého

(1) Tok oxidu uhličitého nesmí obsahovat příměsi ve významném množství; může obsahovat náhodně přidružené látky ze zdroje nebo procesu zachytávání nebo ukládání a stopovací látky přidané s cílem usnadnit zjišťování a ověřování šíření oxidu uhličitého. Koncentrace všech náhodných a přidaných látek musí být nižší než hodnoty, které by

- a) nepříznivě ovlivnily neporušenost úložiště oxidu uhličitého nebo příslušné přepravní infrastruktury,
- b) představovaly závažné riziko pro životní prostředí nebo lidské zdraví, nebo
- c) byly v rozporu s jinými právními předpisy¹²⁾.

(2) Do zachyceného, přepravovaného a ukládaného oxidu uhličitého je zakázáno přidávat odpad nebo jiné látky za účelem jejich odstranění.

(3) Dodavatel oxidu uhličitého je povinen zajistit provedení analýzy předávaného oxidu uhličitého a hodnocení rizik a předat jejich výsledky příjemci oxidu uhličitého nejpozději v okamžiku převzetí oxidu uhličitého.

(4) Provozovatel je oprávněn přijímat a ukládat tok oxidu uhličitého pouze tehdy, byla-li provedena analýza jeho složení a posouzení rizik, které zahrnuje zjištění obsahu korozivních látek a sloučenin síry a posouzení rizik sirovodíkové křehkosti.

(5) Provozovatel je povinen vést evidenci množství a vlastností dodaného a vtlačného toku oxidu uhličitého, včetně jeho složení.

CELEX 32009L0031

---

¹¹⁾ Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁾ Například zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů.

§ 9 Monitorování

(1) Provozovatel je povinen provádět monitorování vtláčecích zařízení, úložného komplexu a podle potřeby okolního životního prostředí za účelem

- a) porovnání skutečného chování oxidu uhličitého a vody přítomné v úložišti s chováním předpokládaným v závěrečné zprávě zpracované podle jiného právního předpisu²⁾,
- b) zjištění závažných nesrovnalostí,
- c) zjištění pohybu oxidu uhličitého,
- d) zjištění případného úniku oxidu uhličitého a jeho objemu,
- e) zjištění případných významných nežádoucích účinků na okolní prostředí, zejména na pitnou vodu, obyvatelstvo nebo uživatele okolní biosféry,
- f) posouzení účinnosti nápravných opatření,
- g) aktualizace posouzení bezpečnosti a neporušenosti úložného komplexu z krátkodobého a dlouhodobého hlediska, včetně posouzení toho, zda bude uložený oxid uhličitý zcela a trvale zadržen.

(2) Provozovatel provádí monitorování podle plánu monitorování. Kritéria pro vypracování a aktualizaci plánu monitorování a pro monitorování po uzavření jsou stanovena v příloze k tomuto zákonu.

(3) Provozovatel je povinen aktualizovat plán monitorování minimálně jednou za 5 let. Provozovatel při tom zohlední změny týkající se posouzení rizika úniku, změny týkající se posouzení rizik pro životní prostředí a lidské zdraví, nové vědecké poznatky a dosažený pokrok v nejlepších dostupných technologiích. Aktualizovaný plán monitorování předkládá provozovatel obvodnímu báňskému úřadu se žádostí o změnu povolení provozu úložiště oxidu uhličitého.

CELEX 32009L0031

(4) Monitorováním podle tohoto zákona nejsou dotčeny povinnosti zjišťovat, vykazovat a ověřovat množství emisí skleníkových plynů podle jiného právního předpisu¹⁰⁾.

§ 10 Předkládání zpráv

(1) Provozovatel je povinen předložit obvodnímu báňskému úřadu ve lhůtách jím stanovených, nejméně však jednou ročně,

- a) všechny výsledky monitorování podle § 9 za období, o němž se podává zpráva, včetně informací o použité technologii monitorování,
- b) doklad o složení a zachování finančního zajištění rizik podle § 16,
- c) další informace, které jsou nezbytné pro účely posouzení dodržování podmínek povolení k ukládání a rozšíření znalostí o chování oxidu uhličitého v úložišti oxidu uhličitého.

(2) Provozovatel je povinen předložit obvodnímu báňskému úřadu do 15. března následujícího kalendářního roku informace o množství a vlastnostech toků oxidu uhličitého, včetně jeho složení, které byly dodány a vtlačeny do úložiště oxidu uhličitého za předcházející kalendářní rok, a které byly zaevidovány podle § 8 odst. 5.

§ 11

Opatření v případě úniků nebo závažných nesrovnalostí

(1) Provozovatel je povinen bezodkladně oznámit obvodnímu báňskému úřadu a Ministerstvu životního prostředí jakékoli úniky oxidu uhličitého nebo závažné nesrovnalosti a provést nezbytná nápravná opatření, včetně jejich ohlášení.

(2) Nápravná opatření, včetně opatření vztahujících se k ochraně lidského zdraví, provádí provozovatel na základě plánu nápravných opatření.

(3) Obvodní báňský úřad může provozovateli nařídit provedení nezbytných nápravných opatření zamezujících únikům oxidu uhličitého nebo závažným nesrovnalostem a opatření vztahujících se k ochraně lidského zdraví a stanovit lhůty k jejich provedení. Provozovatel je povinen provést nařízená opatření, a to na svoje náklady. Tato opatření mohou doplňovat opatření stanovená v plánu nápravných opatření nebo mohou být odlišná.

(4) Neprovede-li provozovatel nezbytná nápravná opatření nebo není-li schopen provést nápravná opatření podle odstavce 3 nebo v případě nebezpečí z prodlení zajistí provedení nezbytných nápravných opatření obvodní báňský úřad na náklady provozovatele, který byl povinen podle odstavce 1 provést nápravná opatření. Český báňský úřad může uložit jiné podnikající fyzické nebo právnické osobě, která má oprávnění k hornické činnosti, aby provedla nezbytná nápravná opatření. Pověření pracovníci obvodního báňského úřadu nebo pověřené podnikající fyzické nebo právnické osoby jsou za tím účelem oprávněni vstupovat do objektů a zařízení provozovatele a provádět nezbytná opatření.

(5) Náklady vzniklé v souvislosti s opatřeními podle odstavců 3 a 4 se přednostně hradí čerpáním z finančního zabezpečení rizik podle § 16. Provozovatel, který byl povinen podle odstavce 1 provést nápravná opatření, má povinnost doplnit finanční zabezpečení tak, aby byly splněny požadavky na finanční zabezpečení rizik a podmínky stanovené v rozhodnutí o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého.

(6) Pokud nebudou všechny náklady vzniklé v souvislosti s opatřeními podle odstavců 3 a 4 pokryty z finančního zabezpečení rizik, vymáhá na provozovateli úhradu nákladů obvodní báňský úřad.

§ 12

Povinnosti při uzavírání úložiště oxidu uhličitého a po jeho uzavření

(1) Úložiště oxidu uhličitého se uzavře, jsou-li splněny podmínky stanovené v povolení provozu nebo na základě odůvodněné žádosti provozovatele, a to po schválení obvodním báňským úřadem.

(2) Provozovatel je povinen uzavřít úložiště oxidu uhličitého, pokud obvodní báňský úřad zruší povolení podle § 7 odst. 3 a Český báňský úřad následně nerozhodne o pokračování v ukládání oxidu uhličitého podle § 7 odst. 4.

(3) Provozovatel je povinen trvale utěsnit úložiště oxidu uhličitého a demontovat vtláčeční zařízení před jeho uzavřením nejpozději do 1 roku ode dne schválení žádosti podle odstavce 1 nebo ode dne zrušení povolení podle odstavce 2.

(4) Po uzavření úložiště oxidu uhličitého podle odstavce 1 je provozovatel i nadále povinen monitorovat, podávat zprávy, provádět nápravná opatření podle požadavků stanovených tímto zákonem a plnit povinnosti související s vyřazením povolenek v případě úniku podle jiného právního předpisu¹⁰⁾ a s preventivními a nápravnými opatřeními prováděnými podle jiného právního předpisu¹¹⁾ až do přechodu povinností podle § 13 odst. 1 až 5.

(5) Povinnosti podle odstavce 4 plní provozovatel na základě plánu činnosti po uzavření úložiště oxidu uhličitého, který vypracuje na základě informací shromážděných a vymodelovaných v průběhu provádění plánu monitorování podle § 9 odst. 1.

(6) Provozovatel je povinen před uzavřením úložiště oxidu uhličitého podle odstavce 1 změnit předběžný plán týkající se činnosti po uzavření úložiště oxidu uhličitého, a to s přihlédnutím k analýze rizika úniku oxidu uhličitého, rizik pro životní prostředí či lidské zdraví, osvědčeným postupům a nejlepším dostupným technikám. Provozovatel je povinen předložit změněný plán obvodnímu báňskému úřadu ke schválení. Schválením se tento plán stává závazným pro činnosti po uzavření úložiště.

(7) Po uzavření úložiště oxidu uhličitého podle odstavce 2 je obvodní báňský úřad povinen provádět monitorování nebo nápravná opatření podle požadavků stanovených tímto zákonem a plnit povinnosti související s vyřazením povolenek v případě úniku podle jiného právního předpisu¹⁰⁾ a s preventivními a nápravnými opatřeními prováděnými podle jiného právního předpisu¹¹⁾. Český báňský úřad může uložit jiné podnikající fyzické nebo právnické osobě, která má oprávnění k hornické činnosti, aby prováděla činnosti po uzavření úložiště oxidu uhličitého.

(8) Požadavky na činnosti po uzavření podle tohoto zákona se plní na základě předběžného plánu činnosti po uzavření úložiště oxidu uhličitého uvedeného v odstavci 5, který se podle potřeby aktualizuje. Pokud je podle odstavce 7 prováděním činností po uzavření úložiště oxidu uhličitého pověřena podnikající fyzická nebo právnická osoba, předloží po aktualizaci předběžný plán činnosti obvodnímu báňskému úřadu spolu se žádostí o změnu povolení provozu úložiště oxidu uhličitého.

(9) Provozovatel, kterému bylo zrušeno povolení podle odstavce 3, je povinen uhradit náklady, které prokazatelně vznikly v souvislosti s plněním povinností vyplývajících z odstavce 7. Obvodní báňský úřad vymáhá úhradu těchto nákladů, a to i čerpáním z finančního zabezpečení podle § 16.

CELEX 32009L0031

Přechod povinností

(1) Pokud bylo úložiště oxidu uhličitého uzavřeno podle § 12 odst. 1, přecházejí povinnosti související s monitorováním a prováděním nápravných opatření podle tohoto zákona, s vyřazením povolenek v případě úniku podle jiného právního předpisu¹⁰⁾ a s preventivními a nápravnými opatřeními prováděnými podle jiného právního předpisu¹¹⁾ na obvodní báňský úřad, který vydal povolení provozu úložiště. Český báňský úřad může uložit jiné podnikající fyzické nebo právnické osobě, která má oprávnění k hornické činnosti, aby prováděla činnosti po přechodu povinností vyplývající z tohoto zákona.

(2) Řízení o schválení přechodu povinností zahajuje obvodní báňský úřad z moci úřední nebo na žádost provozovatele. Obvodní báňský úřad vydá rozhodnutí o schválení přechodu povinností, pokud jsou splněny tyto podmínky

- a) všechna dostupná zjištění nasvědčují tomu, že uložený oxid uhličitý je a zůstane zcela a trvale zadržen,
- b) uplynula doba od uzavření úložiště oxidu uhličitého stanovená obvodním báňským úřadem; tato doba nesmí být kratší než 20 let, s výjimkou případu, kdy provozovatel doloží obvodnímu báňskému úřadu na základě zprávy zpracované odborně způsobilou osobou podle jiného právního předpisu²⁾, že kritérium uvedené v písmenu a) je splněno před jejím uplynutím,
- c) finanční příspěvek byl provozovatelem uložen na zvláštní vázaný bankovní účet Českého báňského úřadu podle § 18,
- d) úložiště oxidu uhličitého bylo utěsněno a vtláčecí zařízení byla demontována nebo jinak odstraněna.

(3) Provozovatel je povinen zajistit vypracování zprávy odborně způsobilou osobou podle jiného právního předpisu²⁾ dokládající, že podmínka podle odstavce 2 písm. a) byla splněna, a předložit ji obvodnímu báňskému úřadu s žádostí o schválení přechodu povinností. Tato zpráva musí prokazovat

- a) shodu skutečného chování uloženého oxidu uhličitého s chováním modelovým podle závěrečné zprávy zpracované podle jiného právního předpisu²⁾,
- b) neexistenci zjistitelných úniků oxidu uhličitého,
- c) skutečnost, že úložiště oxidu uhličitého se blíží ke stavu dlouhodobé stability.

(4) Pokud jsou podmínky podle odstavce 2 písm. a) a b) splněny, vypracuje obvodní báňský úřad návrh rozhodnutí o schválení přechodu povinností. V návrhu rozhodnutí zejména uvede postup, jakým se určuje, že podmínky podle odstavce 2 písm. d) byly splněny, a veškeré aktualizované požadavky týkající se utěsnění úložiště oxidu uhličitého, demontáže nebo jiného odstranění vtláčecích zařízení. Návrh rozhodnutí a veškeré materiály, ke kterým přihlíží při přípravě návrhu rozhodnutí, zašle obvodní báňský úřad Českému báňskému úřadu. Obvodní báňský úřad žádost zamítne, pokud podmínky podle odstavce 2 písm. a) a b) nejsou splněny.

(5) Český báňský úřad zpřístupní zprávy podle odstavce 3 Komisi do jednoho měsíce od jejich obdržení. Český báňský úřad v téže lhůtě zpřístupní Komisi další související materiály, k nimž obvodní báňský úřad přihlížel při přípravě návrhu rozhodnutí o schválení přechodu povinností, a zašle tento návrh Komisi, včetně případných dalších materiálů, které vzal obvodní báňský úřad při svém rozhodování v úvahu.

(6) Po dobu posuzování návrhu rozhodnutí Komise, která začíná dnem odeslání návrhu rozhodnutí Českému báňskému úřadu a končí dnem doručení stanoviska Komise obvodnímu báňskému úřadu, neběží lhůty pro vydání rozhodnutí. Pokud jsou podmínky podle odstavce 2 písm. a) až d) splněny, vydá obvodní báňský úřad rozhodnutí a po nabytí právní moci jej zašle Českému báňskému úřadu. Český báňský úřad oznámí pravomocné rozhodnutí Komisi. Pokud se rozhodnutí odchyluje od stanoviska Komise, uvede obvodní báňský úřad v rozhodnutí důvody, proč se rozhodnutí odchyluje od stanoviska Komise.

(7) Po nabytí právní moci rozhodnutí o schválení přechodu povinností končí kontroly prováděné podle § 21 a monitorování může být omezeno na úroveň, která umožňuje zjištění úniků oxidu uhličitého nebo závažných nesrovnalostí. Při zjištění úniků oxidu uhličitého nebo závažných nesrovnalostí musí být monitorování prováděno ve větším rozsahu za účelem posouzení rozsahu úniků oxidu uhličitého nebo závažných nesrovnalostí a účinnosti nápravných opatření. Rozsah monitorování může nařídit obvodní báňský úřad.

(8) Jestliže z důvodu pochybení provozovatele, včetně neposkytnutí dostatečných údajů, zatajení informací, nedbalosti, podvodu nebo nedodržení náležité obezřetnosti, nejsou náklady na monitorování po uzavření úložiště oxidu uhličitého a nezbytná nápravná opatření pokryta finančním příspěvkem podle § 18, nese tyto náklady provozovatel.

(9) Pokud bylo úložiště oxidu uhličitého uzavřeno podle § 12 odst. 2, považuje se přechod povinností za uskutečněný v okamžiku nabytí právní moci rozhodnutí o schválení přechodu povinností. Obvodní báňský úřad vydá rozhodnutí o schválení přechodu povinností v případě, že všechny dostupné důkazy nasvědčují tomu, že uložený oxid uhličitý bude zcela a trvale zadržen, došlo k utěsnění úložiště oxidu uhličitého, k demontáži vtláčecích zařízení nebo jejich jinému odstranění.

HLAVA IV FINANČNÍ NÁSTROJE

§ 14

Poplatek za ukládání oxidu uhličitého

(1) Poplatníkem poplatku za ukládání oxidu uhličitého je provozovatel, kterému bylo vydáno povolení provozu úložiště oxidu uhličitého.

(2) Předmětem poplatku za ukládání oxidu uhličitého je oxid uhličitý, který je ukládán do přírodních horninových struktur.

(3) Základem poplatku za ukládání oxidu uhličitého je množství oxidu uhličitého uloženého do přírodních horninových struktur zaokrouhlené na celé tuny nahoru.

(4) Sazba poplatku za ukládání oxidu uhličitého je 1 Kč za tunu oxidu uhličitého uloženého do přírodních horninových struktur.

(5) Poplatkovým obdobím je kalendářní rok.

(6) Poplatník je povinen do 15. března roku bezprostředně následujícího po skončení poplatkového období podat obvodnímu báňskému úřadu poplatkové přiznání.

(7) Formu a strukturu poplatkového přiznání včetně předepsaných údajů stanoví Český báňský úřad vyhláškou.

(8) Poplatek za ukládání oxidu uhličitého je splatný do 30 dnů od doručení platebního výměru.

(9) Správcem poplatku za ukládání oxidu uhličitého je obvodní báňský úřad místně příslušný podle umístění vtláčecího zařízení pro ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur.

(10) Výnos z poplatku za ukládání oxidu uhličitého je příjmem obce, na jejímž katastrálním území se nachází vtláčecí zařízení pro ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur. Správce poplatku převede výnos z poplatku obci do 30 dnů ode dne zaplacení poplatku na účet příslušného obvodního báňského úřadu.

§ 15

Finanční zabezpečení

(1) Žadatel o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého je povinen prokázat, že je schopen poskytnout vhodné finanční zabezpečení, které pokrývá

a) rizika během provozu a po uzavření úložiště (dále jen „finanční zabezpečení rizik“),

b) očekávané náklady související s povinnostmi při uzavírání a po uzavření úložiště oxidu uhličitého a po přechodu povinností (dále jen „finanční rezerva“).

(2) Způsob vytváření finančního zabezpečení a čerpání peněžních prostředků z finančního zabezpečení stanoví vláda nařízením.

§ 16

Finanční zabezpečení rizik

(1) Na finanční zabezpečení rizik lze použít zejména tyto nástroje

- a) pojištění,
- b) vázaný bankovní účet,
- c) bankovní záruka,
- d) finanční zajištění¹³⁾.

(2) Riziky během provozu a po uzavření úložiště se rozumí zejména

- a) vznik nákladů na provádění nápravných opatření,
- b) vznik nákladů spojených s plněním povinností vyplývajících z jiného právního předpisu¹¹⁾,
- c) vznik nákladů na monitorování v období mezi uzavřením úložiště a přechodem povinností, které nejsou pokryty finanční rezervou.

---

¹³⁾ Zákon č. 408/2010 Sb., o finančním zajištění, ve znění pozdějších předpisů.

(3) Finanční zabezpečení rizik musí vstoupit v platnost a účinnost před zahájením vtláčení a musí zůstat platné a účinné

- a) po uzavření úložiště oxidu uhličitého podle § 12 odst. 1 až do nabytí právní moci rozhodnutí o schválení přechodu povinností podle § 13 odst. 6, nebo
- b) po zrušení povolení provozu úložiště oxidu uhličitého podle § 7 odst. 3 až do nabytí právní moci nového povolení provozu, nebo, je-li úložiště oxidu uhličitého uzavřeno podle § 12 odst. 2 a byl poskytnut finanční příspěvek podle § 18, až do přechodu povinností podle § 13 odst. 9.

CELEX 32009L0031

(4) Změny finančního zabezpečení rizik, včetně úprav jeho výše, schvaluje obvodní báňský úřad.

(5) Obvodní báňský úřad může povolit sloučení více nástrojů finančního zabezpečení rizik pro více úložišť oxidu uhličitého, pokud je provozuje jeden provozovatel a nebude ohrožena jejich účinnost.

(6) Provozovatel zajistí, aby obvodní báňský úřad byl oprávněn čerpat z nástrojů finančního zabezpečení rizik peněžní prostředky pro účely stanovené v § 11 odst. 3 a 4.

(7) Peněžní prostředky uložené na vázaný bankovní účet, které tvoří finanční zabezpečení rizik, nesmí být předmětem zajištění, nesmí být zahrnuty do majetkové podstaty a nepodléhají výkonu rozhodnutí ani exekuci.

(8) Provozovatel je povinen vytvářet finanční zabezpečení rizik podle podmínek stanovených v rozhodnutí o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého. Souhlas s čerpáním peněžních prostředků z finančního zabezpečení rizik ve formě vázaného bankovního účtu vydává obvodní báňský úřad, nejde-li o případ uvedený v odstavci 6.

§ 17 Finanční rezerva

(1) Finanční rezervu vytváří provozovatel ve formě zvláštního vázaného bankovního účtu. Finanční rezerva pokrývá

- a) náklady na monitorování a na zajištění úplného a trvalého zadržení oxidu uhličitého v úložišti od uzavření úložiště do přechodu povinností,
- b) utěsnění úložiště, demontáž a jiné odstranění vtláčecích zařízení,
- c) poskytnutí finančního příspěvku podle § 18.

CELEX 32009L0031

(2) Finanční rezerva je nákladem na dosažení, udržení a zajištění příjmů¹⁴⁾ provozovatele a nesmí být zahrnuta do majetkové podstaty, nepodléhá výkonu rozhodnutí ani exekuci a nesmí být použita pro jiné úložiště oxidu uhličitého ani k jinému účelu, než pro který byla vytvořena.

---

¹⁴⁾ § 24 odst. 2 písm. i) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 438/2003 Sb.

(3) Čerpání peněžních prostředků z finanční rezervy schvaluje obvodní báňský úřad. Žádost provozovatele o čerpání z finanční rezervy musí být doložena odhadem nákladů na plnění povinností uvedených v odstavci 1. Obvodní báňský úřad neschvává organizaci čerpání části finanční rezervy určené na poskytnutí finančního příspěvku podle § 18 před přechodem povinností podle § 13.

(4) Pokud provozovatel zanikne nebo je v úpadku¹⁵⁾, může obvodní báňský úřad rozhodnout o doplnění finanční rezervy z finančního zabezpečení rizik.

(5) Výnosy ze zvláštního bankovního účtu podle odstavce 1 nejsou součástí finanční rezervy.

§ 18

Finanční příspěvek

(1) Finančním příspěvkem se rozumí peněžní prostředky určené na pokrytí nákladů na monitorování a na zajištění úplného a trvalého zadržení oxidu uhličitého v úložištích oxidu uhličitého po přechodu povinností.

(2) Provozovatel je povinen před přechodem povinností podle § 13 uložit finanční příspěvek na zvláštní vázaný bankovní účet Českého báňského úřadu.

(3) Výše finančního příspěvku zohledňuje kritéria pro popis a posuzování úložného komplexu z hlediska možného ukládání oxidu uhličitého podle jiného právního předpisu²⁾ nebo parametry vztahující se k průběhu ukládání oxidu uhličitého důležité pro určení povinností pro dobu alespoň 50 let od přechodu povinností.

CELEX 32009L0031

(4) Finanční příspěvek, uložený na zvláštním vázaném účtu Českého báňského úřadu, není předmětem daně z příjmů.

HLAVA V

PŘÍSTUP K PŘEPRAVNÍ SÍTI A ÚLOŽIŠTÍM OXIDU UHLIČITÉHO

§ 19

Přístup k přepravní síti a úložištím oxidu uhličitého

(1) Provozovatelé zařízení na zachytávání a přepravu oxidu uhličitého mají právo na přístup k existujícím přepravním sítím oxidu uhličitého a k úložištím oxidu uhličitého povoleným podle tohoto zákona, pokud to

a) umožňuje kapacita úložiště oxidu uhličitého zjištěná při průzkumu provedeném podle jiného právního předpisu²⁾,

---

¹⁵⁾ Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

- b) umožňuje kapacita přepravní sítě, která je k dispozici nebo může být přiměřeně zajištěna,
- c) nevyklučuje neslučitelnost technických specifikací, kterou nelze odstranit,
- d) nevyklučují odůvodněné potřeby vlastníka nebo provozovatele úložiště oxidu uhličitého nebo přepravní sítě a zájmy dalších uživatelů úložiště oxidu uhličitého, sítě nebo dotčených zpracovacích či manipulačních zařízení,
- e) nenaruší plnění mezinárodních závazků České republiky v oblasti snižování emisí oxidu uhličitého¹⁶⁾.

(2) Provozovatel přepravní sítě nebo úložiště oxidu uhličitého je povinen zajistit přístup k přepravní síti nebo k úložišti oxidu uhličitého. Provozovatel může odmítnout přístup z důvodu nedostatečné kapacity, v takovém případě je povinen odmítnutí řádně odůvodnit.

(3) Provozovatel přepravní sítě nebo úložiště oxidu uhličitého, který odmítl přístup z důvodu nedostatečné kapacity nebo nedostatečného připojení, je povinen provést veškerá nezbytná zdokonalení, jsou-li hospodárná nebo je-li za ně potenciální zákazník ochoten zaplatit, za předpokladu, že to nebude mít nepříznivý vliv na bezpečnost přepravy a ukládání oxidu uhličitého pro životní prostředí.

CELEX 32009L0031

HLAVA VI VÝKON VEŘEJNÉ SPRÁVY, KONTROLA A SANKCE

§ 20

Výkon veřejné správy

(1) Veřejnou správu podle tohoto zákona vykonávají

- a) Ministerstvo životního prostředí,
- b) Ministerstvo průmyslu a obchodu,
- c) Český báňský úřad,
- d) obvodní báňské úřady.

CELEX 32009L0031

(2) Ministerstvo životního prostředí

- a) vykonává působnost ústředního správního úřadu v oblasti přepravy oxidu uhličitého za účelem jeho uložení do přírodních horninových struktur,
- b) kontroluje, jak fyzické a právnické osoby plní povinnosti týkající se přepravy oxidu uhličitého vyplývající z tohoto zákona a z rozhodnutí vydaných na jeho základě,
- c) koordinuje výzkum a sleduje technický rozvoj v rámci zachytávání, přepravy a ukládání oxidu uhličitého,
- d) předává Komisi každé tři roky zprávu o provádění tohoto zákona vypracovanou na základě požadavků Komise,

---

¹⁶⁾ Rámcová úmluva Organizace spojených národů o změně klimatu, vyhlášená pod č. 80/2005 Sb.m.s. Kjótský protokol k Rámcové úmluvě Organizace spojených národů o změně klimatu, vyhlášený pod č. 81/2005 Sb.m.s.

e) je příslušným orgánem v případech přeshraniční přepravy oxidu uhličitého.

(3) Ministerstvo průmyslu a obchodu vydává závazné stanovisko v řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého v přírodních horninových strukturách po vytěžených ložiscích ropy nebo hořlavého zemního plynu.

(4) Český báňský úřad vykonává působnost ústředního správního úřadu v oblasti ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur v rozsahu stanoveném jiným právním předpisem¹⁷⁾ a dále

- a) zjišťuje, jak obvodní báňské úřady plní povinnosti podle tohoto zákona,
- b) vede souhrnnou evidenci vydaných povolení provozu úložišť oxidu uhličitého a evidenci uzavřených úložišť oxidu uhličitého a okolních úložných komplexů, včetně map a řezů jejich prostorového rozsahu a dostupných informací důležitých pro posouzení toho, zda bude uložený oxid uhličitý zcela a trvale zadržen,
- c) zpřístupňuje informace o úložištích oxidu uhličitého postupem podle jiného právního předpisu¹⁸⁾,
- d) zasílá Komisi žádost o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého a oznamuje ji pravomocné rozhodnutí o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého,
- e) rozhoduje o pokračování v ukládání oxidu uhličitého,
- f) zpřístupňuje Komisi zprávy a další související materiály,
- g) oznamuje Komisi pravomocné rozhodnutí o schválení přechodu povinností,
- h) zveřejňuje formu a strukturu poplatkového přiznání včetně předepsaných údajů způsobem umožňujícím dálkový přístup,
- i) pověřuje podnikající fyzickou nebo právnickou osobu, která má oprávnění k hornické činnosti, k provádění činností vyplývajících z tohoto zákona.

(5) Obvodní báňské úřady kromě působnosti stanovené jiným právním předpisem¹⁷⁾

- a) vydávají povolení provozu úložiště oxidu uhličitého,
- b) spolupracují s příslušným orgánem jiného členského státu Evropské unie v řízení o povolení provozu přeshraničního úložiště oxidu uhličitého,
- c) přezkoumávají, mění a zrušují vydaná povolení provozu úložiště oxidu uhličitého,
- d) rozhodují o uzavření úložiště oxidu uhličitého,
- e) nařizují provozovateli provedení nezbytných nápravných opatření a opatření vztahujících se k ochraně lidského zdraví, popřípadě stanoví lhůty k jejich provedení nebo zajišťují jejich provedení na náklady provozovatele,
- f) zajišťují provedení nezbytných nápravných opatření na náklady provozovatele,
- g) schvalují žádosti o uzavření úložiště oxidu uhličitého,
- h) plní povinnosti při zrušení rozhodnutí o povolení provozu a po přechodu povinností,
- i) vymáhají náklady prokazatelně vzniklé v souvislosti s prováděním nezbytných nápravných opatření nebo s plněním povinností po uzavření úložiště,
- j) vydávají rozhodnutí o schválení přechodu povinností,
- k) vykonávají správu poplatku za ukládání oxidu uhličitého,
- l) schvalují změny finančního zabezpečení rizik, včetně úprav jeho výše,
- m) povolují sloučení více nástrojů finančního zabezpečení rizik,
- n) schvalují čerpání peněžních prostředků z finanční rezervy,
- o) vykonávají kontrolní činnost podle tohoto zákona,

---

¹⁷⁾ Zákon č. 61/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸⁾ Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

p) ukládají pokuty za správní delikty podle tohoto zákona.

§ 21

Kontrolní činnost

(1) V rámci své působnosti provádějí orgány uvedené v § 20 kontrolu, jak fyzické i právnické osoby plní povinnosti vyplývající z tohoto zákona i z rozhodnutí vydaných na jeho základě. Orgány dozoru podle § 20 odst. 4 a 5 ukládají opatření a vydávají závazné příkazy k nápravě zjištěných nedostatků podle tohoto zákona. Za účelem kontroly jsou osoby vykonávající působnost dozorových orgánů oprávněny vstupovat do všech objektů, zařízení a provozoven provozovatele, nechat si předložit potřebné materiály, dokumentaci, odborné posudky a požadovat informace a vysvětlení.

(2) Obvodní báňské úřady provádějí před uzavřením úložiště oxidu uhličitého jeho kontrolu nejméně jednou za rok. Po uzavření úložiště oxidu uhličitého se kontroly provádějí nejméně jednou ročně během 3 let po uzavření a poté každých 5 let, dokud nedojde k přechodu povinností podle § 13. Po uzavření úložiště oxidu uhličitého se kontroly zaměřují na zařízení pro vtláčení a monitorování a na vlivy úložného komplexu na životní prostředí a na lidské zdraví.

(3) Obvodní báňské úřady provádějí mimořádné kontroly úložišť oxidu uhličitého, jsou-li jim oznámeny úniky nebo závažné nesrovnalosti podle § 11 odst. 1 nebo jsou-li na ně upozorněny, nasvědčují-li zprávy podle § 10 o nedostatečném dodržování podmínek povolení, v případě potřeby prošetření závažných stížností vztahujících se k životnímu prostředí nebo lidskému zdraví, nebo v jiných situacích, kdy to považují za vhodné.

(4) Obvodní báňské úřady vypracovávají po každé kontrole úložiště oxidu uhličitého protokol, který kromě náležitostí stanovených jiným právním předpisem¹⁹⁾ obsahuje zhodnocení dodržování požadavků tohoto zákona a uvedení, zda jsou zapotřebí další opatření. Obvodní báňský úřad zveřejní protokol do dvou měsíců od kontroly v souladu s jinými právními předpisy¹⁹⁾; protokol o výsledcích mimořádné kontroly podle odstavce 3 dále obvodní báňský úřad předá Českému báňskému úřadu a Ministerstvu životního prostředí.

CELEX 32009L0031

(5) Při provádění kontrol ověřuje orgán veřejné správy plnění povinností vyplývajících z tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a jiných právních předpisů, pokud se vztahují k ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur nebo vyplývajících z rozhodnutí orgánů veřejné správy, a ukládá opatření k nápravě.

(6) Provozovatel je povinen předložit ke kontrole dokumentaci a poskytnout informace o činnostech souvisejících s ukládáním oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur.

(7) Provozovatel je povinen umožnit provedení kontroly v průběhu zřizování, provozu a po ukončení provozu úložiště oxidu uhličitého.

---

¹⁹⁾ Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

(8) Orgán vykonávající kontrolu podle tohoto zákona může rozhodnutím uložit pořádkovou pokutu do 50 000 Kč tomu, kdo závažným způsobem ztěžuje výkon kontroly tím, že

- a) znemožňuje oprávněné úřední osobě nebo osobě jí přizvané vstup do prostor úložiště oxidu uhličitého,
- b) nepředloží ke kontrole dokumentaci nebo nepodá informaci o ukládání oxidu uhličitého nebo neumožní provedení kontroly v průběhu zřizování, provozu a po ukončení provozu úložiště.

§ 22

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 3 odst. 1 provozuje úložiště oxidu uhličitého bez povolení.

(2) Žadatel o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého se dopustí správního deliktu tím, že v žádosti uvede nepravdivé údaje v rozporu s § 5 odst. 1 a 2.

(3) Provozovatel se dopustí správního deliktu tím, že

- a) provozuje úložiště oxidu uhličitého v rozporu s povolením podle § 3 odst. 1,
- b) nesplní oznamovací povinnost podle § 7 odst. 1,
- c) provede podstatné změny v provozu úložiště oxidu uhličitého bez vydání nového nebo změněného povolení provozu úložiště oxidu uhličitého v rozporu s § 7 odst. 2,
- d) přijímá a ukládá oxid uhličitý v rozporu s § 8 odst. 1,
- e) v rozporu s § 8 odst. 2 přidává do ukládaného oxidu uhličitého odpad nebo jiné látky za účelem jejich odstranění,
- f) nevede evidenci množství a vlastností dodaného a vtláčeného oxidu uhličitého v rozporu s § 8 odst. 5,
- g) neprovádí monitorování podle § 9 odst. 1 a 2 nebo neprovede aktualizaci plánu monitorování podle § 9 odst. 3,
- h) v rozporu s § 10 nepodá obvodnímu báňskému úřadu zprávu v zákonem stanoveném rozsahu,
- i) v rozporu s § 11 odst. 1 neoznámí úniky oxidu uhličitého a závažné nesrovnalosti nebo neprovede nezbytná nápravná opatření,
- j) v rozporu s § 11 odst. 3 neprovede nezbytné nápravné opatření a opatření vztahující se k ochraně lidského zdraví, pokud mu byla obvodním báňským úřadem nařízena,
- k) v rozporu s § 12 odst. 1 uzavře úložiště oxidu uhličitého,
- l) neplní povinnosti podle § 12 odst. 2,
- m) po uzavření úložiště oxidu uhličitého neplní povinnosti podle § 12 odst. 6 a 7 nebo je plní v rozporu s plánem činnosti po uzavření podle § 12 odst. 5,
- n) uvede nepravdivé údaje ve zprávě podle § 13 odst. 3 v úmyslu předstírat, že splňuje podmínky pro schválení přechodu povinností podle § 13,
- o) v rozporu s § 17 odst. 1 nevytváří finanční rezervu,
- p) v rozporu s § 18 odst. 2 neuloží finanční příspěvek na zvláštní vázaný účet v bance,
- q) v rozporu s § 19 odst. 2 nezajistí přístup k úložišti oxidu uhličitého,
- r) v rozporu s § 19 odst. 3 neprovede nezbytná zdokonalení úložiště oxidu uhličitého.

- (4) Dodavatel oxidu uhličitého se dopustí správního deliktu tím, že
- v rozporu s § 8 odst. 2 přidává do zachyceného, přepravovaného a ukládaného oxidu uhličitého odpad nebo jiné látky za účelem jejich odstranění,
  - v rozporu s § 8 odst. 3 nezajistí provedení analýzy předávaného oxidu uhličitého a hodnocení rizik a nepředá jejich výsledky příjemci oxidu uhličitého nejpozději v okamžiku převzetí oxidu uhličitého.
- (5) Provozovatel přepravní sítě se dopustí správního deliktu tím, že
- v rozporu s § 8 odst. 2 přidává do zachyceného a přepravovaného oxidu uhličitého odpad nebo jiné látky za účelem jejich odstranění,
  - v rozporu s § 19 odst. 2 nezajistí přístup k přepravní síti,
  - v rozporu s § 19 odst. 3 neprovede nezbytná zdokonalení úložiště oxidu uhličitého.
- (6) Za správní delikt podle odstavců 1 až 5 se uloží pokuta do
- 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1, odstavce 2, odstavce 3 písm. e), i), l), m), n), o), p) a podle odstavce 4,
  - 2 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 3 písm. d), f), g), j), k),
  - 5 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 3 písm. a), b), c), h), q), r) a podle odstavce 5.

§ 23

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právní osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výše pokuty se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 3 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává a pokuty za ně ukládá obvodní báňský úřad. Správní delikty uvedené v § 22 odst. 5 projednává a pokuty za ně ukládá Ministerstvo životního prostředí.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby²⁰⁾ nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(6) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

---

²⁰⁾ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST DRUHÁ Změna horního zákona

§ 24

Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění zákona č. 541/1991 Sb., zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 168/1993 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 366/2000 Sb., zákona č. 315/2001 Sb., zákona č. 61/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 150/2003 Sb., zákona č. 3/2005 Sb., zákona č. 386/2005 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 313/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 157/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb. a zákona č. 281/2009 Sb. se mění takto:

1. Na konci § 1 se doplňuje věta, která zní: „Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie²²⁾“.

Poznámka pod čarou č. 22 zní:

„22) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES ze dne 30. května 1994 o podmínkách udělování a využívání povolení k průzkumu, vyhledávání a dobývání uhlovodíků.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006.“.

2. V § 18 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) V chráněném území pro zvláštní zásahy do zemské kůry stanoveném pro úložiště oxidu uhličitého nelze povolit činnosti, které by vedly k narušení těsnosti úložiště oxidu uhličitého.“.

CELEX 32009L0031

3. V § 30 odst. 1 se slova „v odstavci 2“ nahrazují slovy „v odstavci 3“.
4. V § 30 se za odstavec 7 vkládají nové odstavce 8 a 9, které včetně poznámek pod čarou č. 23 a 24 znějí:

„(8) Oxid uhličitý je zakázáno ukládat do výhradních ložisek nerostů nebo do předpokládaných ložisek vyhrazených nerostů²³⁾, s výjimkou ložisek ropy a hořlavého zemního plynu, do nichž lze povolit ukládání oxidu uhličitého podle jiného právního předpisu²⁴⁾ ve spojení se zvyšováním jejich celkové vytěžitelnosti.

(9) Vtláčení oxidu uhličitého pouze s cílem zvýšení celkové vytěžitelnosti ložisek ropy a hořlavého zemního plynu nebo s cílem vytěšňování slojového metanu z uhelných ložisek není považováno za ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur podle jiného právního předpisu²⁴⁾.

23) § 13 odst. 1 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění zákona č. 543/1991 Sb., zákona č. 366/2000 Sb. a zákona č. 186/2006 Sb.

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 369/2004 Sb., o projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, oznamování rizikových geofaktorů a o postupu při výpočtu zásob výhradních ložisek.“.

24) Zákon č. ... /2011 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů.“.

Dosavadní odstavec 8 se označuje jako odstavec 10.

5. V § 34 odst. 1 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur²⁴⁾.“.

CELEX 32009L0031

6. V § 34 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který včetně poznámky pod čarou č. 25 zní:

„(4) Posouzení vhodnosti plánovaného úložiště oxidu uhličitého se provádí na základě výsledků vyhledávání a průzkumu provedeného podle jiného právního předpisu²⁵⁾.“.

25) § 4g zákona č. 62/1988 Sb., ve znění zákona č. .../2011 Sb.“.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 5.

CELEX 32009L0031

ČÁST TŘETÍ **Změna zákona o geologických pracích**

§ 25

Zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění zákona č. 543/1991 Sb., zákona č. 366/2000 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 18/2004 Sb., zákona č. 3/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb. a zákona č. 281/2009 Sb., se mění takto:

1. § 1 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 20 zní:

„§ 1 **Předmět úpravy**

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie²⁰⁾ a upravuje podmínky pro projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací, jejich kontrolu a sankce.

20) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES ze dne 30. května 1994 o podmínkách udělování a využívání povolení k průzkumu, vyhledávání a dobývání uhlovodíků.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006.“.

CELEX 32009L0031

2. V § 2 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno h), které včetně poznámky pod čarou č. 21 zní:

„h) zjišťování a ověřování geologických a hydrogeologických podmínek pro zřizování, provoz a likvidaci zařízení pro ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur²¹⁾.

21) Zákon č. ... /2011 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů.“.

3. Za § 4f se vkládá nový § 4g, který včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 22 zní:

„Zvláštní ustanovení pro vyhledávání a průzkum úložišť oxidu uhličitého v přírodních horninových strukturách
§ 4g

(1) Účelem vyhledávání a průzkumu pro umístění úložiště oxidu uhličitého je poskytnout údaje pro popis a posouzení vhodnosti plánovaného úložného komplexu²²⁾ z hlediska ukládání oxidu uhličitého.

(2) Kritéria pro popis a posuzování plánovaného úložného komplexu a okolní oblasti, která jsou nezbytná pro zpracování závěrečné zprávy o výsledcích průzkumu úložiště oxidu uhličitého a úložného komplexu, jsou stanovena v příloze k tomuto zákonu.

(3) Během doby platnosti rozhodnutí o stanovení průzkumného území nelze povolit využití plánovaného úložného komplexu, které by bylo v rozporu s účelem zákona o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů, zejména takové, které by mohlo vést k úniku oxidu uhličitého z případného budoucího úložiště nebo k narušení jeho bezpečnosti.

(4) Kromě náležitostí uvedených v § 4 odst. 2 obsahuje žádost o stanovení průzkumného území pro vyhledávání a průzkum úložišť oxidu uhličitého v přírodních horninových strukturách návrh monitorování vtláčecích zkoušek.

(5) V řízení o stanovení průzkumného území pro vyhledávání a průzkum přeshraničních úložišť oxidu uhličitého spolupracuje ministerstvo s příslušným orgánem jiného členského státu Evropské unie.

22) § 2 písm. d) zákona č. ... /2011 Sb.“.

4. V § 14 odst. 2 písm. f) zní:

„f) vyhledávání a průzkum přírodních horninových struktur vhodných pro budování podzemních zásobníků pro uskladňování zemního plynu nebo ropy, nebo pro ukládání oxidu uhličitého²¹⁾“.

5. Příloha k zákonu č. 62/1988 Sb. zní:

„Příloha k zákonu č. 62/1988 Sb.

Kritéria pro popis a posuzování plánovaného úložného komplexu a okolní oblasti

1. Základní údaje pro popis a posuzování plánovaného úložného komplexu a okolní oblasti

Pro popis a posuzování plánovaného úložného komplexu a okolních oblastí a pro sestrojení volumetrického a statického trojrozměrného (3-D) geologického modelu úložiště a úložného komplexu včetně nadloží a okolní oblasti a včetně hydraulicky spojených oblastí se shromáždí a získají alespoň tyto údaje o vnitřních vlastnostech úložného komplexu:

- a) geologické a geofyzikální parametry,
- b) hydrogeologické parametry (zejména existence podzemní vody určené ke spotřebě),
- c) inženýrské parametry rezervoáru (včetně objemových výpočtů objemu porů pro vtlačení oxidu uhličitého a maximální úložné kapacity),
- d) geochemické parametry (rychlosti rozpouštění, rychlosti mineralizace),
- e) geomechanické parametry (permeabilita, mezní tlak porušení nadloží),
- f) seismicita,
- g) přítomnost a stav přírodních a umělých cest, včetně studní a vrtů, které by se mohly stát únikovými cestami.

O vlastnostech nejbližšího okolí plánovaného úložného komplexu se shromáždí a získají tyto údaje:

- a) zda úložný komplex nezasahuje na území sousedních států,
- b) jaké oblasti obklopující úložný komplex mohou být ovlivněny ukládáním oxidu uhličitého v úložišti,
- c) distribuce obyvatelstva v oblasti ležící nad úložištěm oxidu uhličitého,
- d) blízkost cenných přírodních zdrojů (zejména soustavy Natura 2000, zdrojů pitné podzemní vody a ložisek uhlovodíků),
- e) činnosti v okolí úložného komplexu a možné interakce s nimi (například průzkum, dobývání a ukládání uhlovodíků, geotermální využívání vodonosných horizontů a využívání zdrojů podzemní vody),
- f) blízkost k potenciálním zdrojům oxidu uhličitého (včetně odhadů celkového potenciálního množství oxidu uhličitého, které je hospodárné získat k uložení) a ke vhodným přepravním sítím.

2. Posuzování plánovaného úložného komplexu pomocí trojrozměrného statického geologického modelu

Posuzování plánovaného úložného komplexu se provádí pomocí trojrozměrného statického geologického modelu následujícím postupem.

2.1. S využitím údajů uvedených v bodu 1 se s pomocí počítačových rezervoárových simulátorů vytvoří trojrozměrný statický geologický model potenciálního úložného komplexu včetně nadloží a hydraulicky spojených oblastí a fluid nebo soubor takových modelů. Tento statický geologický model nebo modely podloží popíší komplex z těchto hledisek:

- a) geologická struktura fyzikální pasti,
- b) geomechanické, geochemické a průtočné vlastnosti nadloží rezervoáru (nadloží, těsnící horniny, porézní a propustné horizonty) a okolních formací,
- c) popis systému zlomů a přítomnost jakýchkoli uměle vytvořených cest,
- d) plošný a vertikální rozsah úložného komplexu,
- e) objem pórového prostoru (včetně rozložení pórovitosti),
- f) základní rozložení fluid,
- g) veškeré další důležité vlastnosti.

2.2. Nejistota spojená s každým z parametrů použitých k vytvoření modelu se posoudí prostřednictvím vytvoření několika scénářů pro každý parametr a výpočtu příslušných mezí spolehlivosti. Posoudí se také případná nejistota spojená s modelem samotným.

3. Popis dynamického chování úložiště, charakterizace citlivosti, posouzení rizik

K popisu a posouzení dynamického chování plánovaného úložiště oxidu uhličitého se použije dynamické modelování skládajícího se ze simulace postupu vtláčení oxidu uhličitého do úložiště s využitím trojrozměrného statického geologického modelu nebo modelů podloží vytvořených podle bodu 2 v počítačovém simulátoru úložného komplexu.

3.1 Popis dynamického chování úložiště

Při popisu dynamického chování úložiště se přihlíží alespoň k těmto faktorům:

- a) možná rychlost vtláčení a vlastnosti toku oxidu uhličitého,
- b) účinnost modelování sdružených procesů (tj. způsob, jakým na sebe vzájemně působí jednotlivé dílčí vlivy v simulátoru (simulátorech),
- c) reaktivní procesy (tj. způsob, jakým model zpětně zohledňuje reakci vtláčeného oxidu uhličitého s minerály v místě ukládání),
- d) použitý rezervoárový simulátor (pro ověření některých poznatků může být zapotřebí využít více simulací),
- e) krátkodobé a dlouhodobé simulace (s cílem určit působení a chování oxidu uhličitého v řádu desetiletí a tisíciletí, včetně míry rozpustnosti oxidu uhličitého ve vodě).

Výsledkem dynamického modelování jsou modelové hodnoty těchto parametrů:

- f) tlak a teplota úložné formace jako funkce rychlosti vtláčení a kumulativního objemu vtláčení v čase,
- g) plošné a vertikální rozšíření oxidu uhličitého v čase,

- h) vlastnosti toku oxidu uhličitého v rezervoáru včetně skupenských přeměn,
- i) mechanismy a míry zadržení oxidu uhličitého (včetně bodů přetoku a bočního a vertikálního utěsnění),
- j) druhotné zádržné systémy v celém úložném komplexu,
- k) úložná kapacita a tlakové gradienty v úložišti,
- l) riziko vzniku zlomů v úložné formaci (úložných formacích) a nadloží,
- m) riziko průniku oxidu uhličitého do nadloží,
- n) riziko úniku z úložiště (například opuštěnými nebo nevhodně utěsněnými vrty),
- o) rychlost migrace (v otevřených rezervoárech),
- p) míra utěsnění zlomů,
- q) změny chemických parametrů fluid ve formaci (formacích) a následné reakce (například změna pH, tvorba minerálů) a využití reaktivního modelování k posouzení účinků,
- r) vytlačení formačních fluid,
- s) zvýšená seizmicita a zdvihy povrchu.

3.2. Popis citlivosti

Pro charakterizaci citlivosti se provede více simulací a určí se citlivost posouzení na změny předpokladů přijatých ohledně jednotlivých parametrů. Simulace musí být založeny na měnících se parametrech ve statickém geologickém modelu nebo modelech podloží a měnících se rychlostních funkcích a předpokladech v dynamickém modelování. Jakákoli případná významná citlivost se vezme v úvahu při posuzování rizika.

3.3. Posouzení rizik

Posouzení rizik zahrnuje především tyto prvky:

3.3.1. Popis nebezpečí

Popis nebezpečí spočívá v charakterizaci možností úniku z úložného komplexu zjištěných pomocí výše popsánoho dynamického modelování a charakterizace bezpečnosti. Při popisu nebezpečí se přihlíží mimo jiné k těmto faktorům:

- a) potenciální únikové cesty,
- b) potenciální rozsah úniků zjištěnými únikovými cestami (rychlosti proudění),
- c) rozhodující parametry mající vliv na případný únik (např. maximální tlak v rezervoáru, maximální rychlost vtlačení, teplota, citlivost na jednotlivé předpoklady ve statickém geologickém modelu nebo modelech podloží),
- d) druhotné účinky ukládání oxidu uhličitého včetně vytlačení původních formačních fluid a vytvoření nových látek uložením oxidu uhličitého,
- e) veškeré další faktory, které by mohly představovat nebezpečí pro lidské zdraví nebo životní prostředí (např. fyzické struktury spojené s projektem).

Popis nebezpečí zahrnuje plný rozsah provozních podmínek v zájmu ověření bezpečnosti úložného komplexu.

3.3.2. Posouzení expozice – na základě vlastností prostředí a distribuce a činností obyvatelstva nad úložným komplexem a potenciálního chování a osudu oxidu uhličitého uniklého potenciálními únikovými cestami zjištěnými podle bodu 3.3.1.

3.3.3. Posouzení účinků – na základě citlivosti konkrétních chráněných druhů organismů, společenstev nebo přírodních stanovišť v souvislosti s možnými úniky zjištěnými podle bodu 3.3.1. Posouzení účinků v relevantních případech zahrnuje účinky (asfyxie; hyperkapnie) expozice zvýšeným koncentracím oxidu uhličitého v biosféře, včetně půdy, a poklesu pH v těchto prostředích v důsledku úniku oxidu uhličitého. Posouzení účinků zahrnuje rovněž posouzení účinků dalších látek, které mohou být přítomny v unikajících tocích oxidu uhličitého (nečistoty přítomné ve vtlačěném toku nebo nové látky vzniklé po uložení oxidu uhličitého. Tyto účinky se posoudí v delším časovém a prostorovém měřítku a v závislosti na různých rozsazích úniků.

3.3.4. Popis rizik – součástí popisu rizik je posouzení bezpečnosti a neporušenosti úložiště oxidu uhličitého v krátkodobém a dlouhodobém výhledu, včetně posouzení rizika úniku za zamýšlených podmínek užívání a nejhorších dopadů na životní prostředí a zdraví. Popis rizik se provádí na základě posouzení nebezpečí, expozice a účinků. Jeho součástí je posouzení zdrojů nejistoty určených v průběhu provádění jednotlivých kroků popisu a posouzení úložiště, a je-li to možné, popis způsobů, jimiž lze nejistotu snížit.“.

CELEX 32009L0031

§ 26

Přechodné ustanovení

Držitel rozhodnutí o stanovení průzkumného území pro zvláštní zásahy do zemské kůry, které nabylo právní moci před nabytím účinnosti tohoto zákona, který na tomto průzkumném území plánuje provádět vyhledávání nebo průzkum pro ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur, je povinen předložit ministerstvu návrh monitorování vtlačecích zkoušek do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Ministerstvo posoudí předložený návrh monitorování vtlačecích zkoušek a v případě potřeby změní rozhodnutí o stanovení průzkumného území.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o posuzování vlivů na životní prostředí

§ 27

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění zákona č. 93/2004 Sb., zákona č. 163/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 216/2007 Sb., zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb. a zákona č. 436/2009 Sb. se mění takto:

1. V Příloze č. 1, kategorii I bodě 3.7 se slovo „dopravu“ nahrazuje slovem „přepřavu“ a za slova „dalších látek“ se vkládají slova „včetně toků oxidu uhličitého za účelem jejich ukládání do přírodních horninových struktur a připojených kompresních stanic¹³⁾“.

Poznámka pod čarou č. 13 zní:

„13) Zákon č. .../2011 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů.“.

CELEX 32009L0031

2. V příloze č. 1 se na konci kategorie I doplňují body 11.1 a 11.2, které znějí:

„11.1. Úložiště oxidu uhličitého¹³⁾

Křížek se doplňuje do sloupce A.

11.2. Zařízení k zachytávání oxidu uhličitého za účelem jeho ukládání do přírodních horninových struktur¹³⁾, a to ze zařízení, která vždy podléhají posouzení podle tohoto zákona, nebo ze zařízení o celkové roční kapacitě zachyceného oxidu uhličitého 1,5 megatuny nebo vyšší.

Křížek se doplňuje do sloupce A.“.

CELEX 32009L0031

3. V příloze č. 1, kategorii II bod 3.7 zní:

„3.7. Produktovody k přepravě plynu, ropy, páry, vody a dalších látek o délce větší než 5 km a průměru 300 – 800 mm, pokud nepřísluší do kategorie I; produktovody toků oxidu uhličitého za účelem jeho ukládání do přírodních horninových struktur¹³⁾, pokud nepřísluší do kategorie I.“.

CELEX 32009L0031

4. V příloze č. 1, kategorii II se doplňuje bod 3.10, který zní:

„3.10. Zařízení k zachytávání oxidu uhličitého za účelem jeho ukládání do přírodních horninových struktur¹³⁾ ze zařízení, která nepřísluší do kategorie I.

Křížek se doplňuje do sloupce A.“.

CELEX 32009L0031

ČÁST PÁTÁ **Změna zákona o odpadech**

§ 28

V zákoně č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 188/2004 Sb., zákona č. 7/2005 Sb., zákona č. 9/2009 Sb., zákona č. 157/2009 Sb. a zákona č. 154/2010 Sb., § 2 odst. 1 písmeno f) včetně poznámek pod čarou č. 50 a 51 zní:

„f) nezachycených emisí látek znečišťujících ovzduší⁵⁰⁾, oxidu uhličitého zachyceného za účelem jeho ukládání do přírodních horninových struktur a uloženého v těchto strukturách

v souladu s jiným právním předpisem⁵¹⁾ nebo oxidu uhličitého zachyceného za účelem výzkumu, vývoje nebo zkoušení nových výrobků a postupů a uloženého v úložišti s kapacitou nižší než 100 kilotun,

50) Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů.

51) Zákon č. .../2011 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů.“.

CELEX 32009L0031

ČÁST ŠESTÁ Změna vodního zákona

§ 29

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění zákona č. 76/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 274/2003 Sb., zákona č. 20/2004 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 222/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 25/2008 Sb., zákona č. 167/2008 Sb., zákona č. 181/2008 Sb., zákona č. 157/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 150/2010 Sb., zákona č. 77/2011 Sb. a zákona č. 151/2011 Sb. se mění takto:

1. V § 17 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno h), které včetně poznámky pod čarou č. 49 zní:

„h) k ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur podle jiného právního předpisu.⁴⁹⁾

49) Zákon č. .../2011 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů.“.

CELEX 32009L0031

2. V § 28 se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno h), které zní:

„h) ukládat oxid uhličitý⁴⁹⁾ do hydrogeologických struktur s využitelnými nebo využívanými zásobami podzemních vod.“.

CELEX 32009L0031

3. V § 29 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Oxid uhličitý je zakázáno ukládat⁴⁹⁾ do hydrogeologických struktur s významnými zásobami kvalitních podzemních vod určených především pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou.“.

4. V § 39 se doplňuje odstavec 12, který zní:

„(12) Ukládání oxidu uhličitého⁴⁹⁾ do povrchových vod je zakázáno.“.

ČÁST SEDMÁ **Změna zákona o integrované prevenci**

§ 30

V příloze č. 1 k zákonu č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění zákona č. 437/2004 Sb. a zákona č. 222/2006 Sb., se na konci bodu 6 doplňuje bod 6.9., který včetně poznámky pod čarou č. 27 zní:

„6.9. Zachytávání oxidu uhličitého ze zařízení, na která se vztahuje zákon o integrované prevenci, za účelem jeho ukládání do přírodních horninových struktur podle jiného právního předpisu²⁷⁾.

27) Zákon č. ... /2011 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů.“.

CELEX 32009L0031

ČÁST OSMÁ **Změna zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů**

§ 31

Zákon č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 212/2006 Sb., zákona č. 315/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 292/2009 Sb. a zákona č. 164/2010 Sb., se mění takto:

1. V § 7 se za odstavec 4 vkládá nový odstavec 5, který zní:

„(5) Provozovatel zařízení na zachytávání, přepravu nebo ukládání oxidu uhličitého je povinen zjišťovat, vykazovat a ověřovat množství emisí uložených a uvolněných v rámci zachytávání, přenosu a ukládání oxidu uhličitého postupem stanoveným v prováděcím právním předpisu vydaným podle odstavce 1 a dále podle podmínek uvedených v povolení.“.

Dosavadní odstavec 5 se označuje jako odstavec 6.

CELEX 32009L0029

2. V § 12 se doplňují odstavce 5 a 6, které včetně poznámky pod čarou č. 13 znějí:

„(5) Povinnost vyřadit povolenky nevzniká ve vztahu k emisím, u nichž bylo ověřeno a vykázáno, že byly zachyceny, přepraveny a trvale uloženy do zařízení na

ukládání oxidu uhličitého s platným povolením vydaným podle jiného právního předpisu¹³⁾ nebo podle platné právní úpravy jiného členského státu Evropské unie.

(6) Za emise uvolněné ze zařízení na zachytávání nebo přepravu oxidu uhličitého vyřadí povolenky provozovatel tohoto zařízení. Za emise uvolněné ze zařízení na ukládání oxidu uhličitého povoleného podle jiného právního předpisu¹³⁾ vyřadí povolenky jeho provozovatel.

13) Zákon č. .... /2011 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů.“.

CELEX 32009L0031

3. V § 17 se na konci písmene e) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní:

„f) je oprávněna si vyžádat výsledky kontroly provedené podle jiného právního předpisu¹³⁾ za účelem monitorování vlivů ukládání oxidu uhličitého v přírodních horninových strukturách na životní prostředí a lidské zdraví.“.

4. V § 18 odst. 1 se na konci textu písmene d) doplňují slova „nebo odst. 5“.“.

5. V § 24 písm. d) a e) se slova „odst. 5“ nahrazují slovy „odst. 6“.

6. V Příloze č. 1 se na konci písmene D doplňují nové body 2 až 4, které znějí:

„2. Zachytávání oxidu uhličitého ze zařízení spadajících do působnosti tohoto zákona pro účely přepravy a ukládání oxidu uhličitého v přírodních horninových strukturách

3. Přeprava oxidu uhličitého potrubím za účelem jeho uložení v přírodních horninových strukturách

4. Ukládání oxidu uhličitého v přírodních horninových strukturách.“.

CELEX 32009L0029

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o předcházení ekologické újme a o její nápravě

§ 32

Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újme a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 227/2009 Sb. a zákona č. 281/2009 Sb. se mění takto:

1. Poznámka pod čarou č. 50 zní:

„50) Zákon č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“.

2. V příloze č. 1 na konci bodu 15 se tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se bod 16, který včetně poznámky pod čarou č. 51 zní:

„16. provozování úložišť oxidu uhličitého podléhajících povolení podle jiného právního předpisu⁵¹⁾“.

51) Zákon č. ... /2011 Sb., o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů.“.

CELEX 32009L0031

ČÁST DESÁTÁ ÚČINNOST

§ 33

Tento zákon nabývá účinnosti třicátým dnem ode dne jeho vyhlášení, s výjimkou § 3 až 6, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2017.

**KRITÉRIA PRO VYPRACOVÁNÍ A AKTUALIZACI PLÁNU MONITOROVÁNÍ A
PRO MONITOROVÁNÍ PO UZAVŘENÍ**

I. Vypracování a aktualizace plánu monitorování

Plán monitorování se vypracovává na základě analýzy posouzení rizik provedené podle bodu 3 přílohy k zákonu o geologických pracích²⁾ a aktualizuje za účelem splnění požadavků na monitorování stanovených v § 9 odst. 1 na základě těchto kritérií:

1. Vypracování plánu monitorování

1.1. Plán monitorování poskytuje údaje o monitorování, které je třeba provádět v hlavních fázích projektu, včetně výchozího a provozního monitorování a monitorování po uzavření. Pro každou fázi se stanoví

- a) monitorované parametry,
- b) použité technické prostředky pro monitorování a odůvodnění této volby,
- c) lokality pro monitorování a zdůvodnění výběru prostorového vzorkování,
- d) četnost provádění a zdůvodnění výběru časového vzorkování.

1.2. Parametry určené k monitorování se volí tak, aby byly splněny jeho účely. Plán monitorování však musí v každém případě zahrnovat nepřetržité nebo občasné monitorování těchto parametrů:

- a) prchavé emise oxidu uhličitého z vtláčecího zařízení,
- b) objemový tok oxidu uhličitého v ústích vtláčecích vrtů,
- c) tlak a teplota oxidu uhličitého v ústích vtláčecích vrtů za účelem stanovení hmotnostního průtoku,
- d) chemická analýza vtlačovaného materiálu,
- e) teplota a tlak v úložišti oxidu uhličitého za účelem stanovení skupenských přeměn a stavu oxidu uhličitého.

1.3. Volba technických prostředků pro monitorování vychází z osvědčených postupů dostupných v době přípravy projektu. Je třeba vzít v úvahu a podle vhodnosti využít tyto alternativy:

- a) technologie, které umožní detektovat přítomnost, umístění a trasy migrace oxidu uhličitého pod povrchem i na povrchu,
- b) technologie, které poskytují informace o tlakově-objemovém chování a plošném a svislém rozložení oblaku oxidu uhličitého za účelem zlepšení numerické trojrozměrné simulace na trojrozměrných geologických modelech přírodní horninové struktury vytvořených podle zákona o geologických pracích²⁾ a jeho přílohy,
- c) technologie, které mají široký plošný záběr a umožňují zachytit informace o případných dříve nezjištěných možných únikových cestách v celém prostorovém

rozsahu úložného komplexu i vně něj v případě závažných nesrovnalostí nebo migrace oxidu uhličitého mimo úložný komplex.

2. Aktualizace plánu monitorování

Údaje shromážděné monitorováním se zakládají a vyhodnocují. Pozorované výsledky se porovnávají s chováním předpověděným při dynamické trojrozměrné simulaci tlakově-objemového chování a vývoje nasycenosti provedené v rámci charakterizace bezpečnosti podle zákona o geologických pracích a jeho přílohy (bod 3).

V případě významného odchýlení pozorovaného chování od předpokladů se provede překalibrování trojrozměrného modelu, aby tento odrážel pozorované chování. Překalibrování se provádí na základě údajů získaných z pozorování podle monitorovacího plánu; je-li to třeba ke zvýšení důvěry v předpoklady použité při překalibrování, obstarají se doplňující údaje.

Body 2 a 3 přílohy k zákonu o geologických pracích²⁾ se zopakují s využitím překalibrovaného trojrozměrného modelu nebo modelů, aby se získaly nové scénáře nebezpečí a rychlosti proudění a aby se upravilo a aktualizovalo posouzení rizik.

Jsou-li na základě porovnání skutečného chování rezervoáru s modelem a nové kalibrace modelu zjištěny nové zdroje, cesty a rychlosti proudění oxidu uhličitého nebo je-li zjištěno výrazné odchýlení od předchozího posouzení, monitorovací plán se odpovídajícím způsobem aktualizuje.

II. Monitorování po uzavření

Monitorování po uzavření se provádí na základě informací shromážděných a vymodelovaných v průběhu provádění plánu monitorování podle § 9 odst. 2 a podle bodu 2. Slouží zejména k získání informací potřebných pro účely § 13 odst. 1.

CELEX 32009L0031

Důvodová zpráva

A. Obecná část

a) Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů právní regulace

1. Důvod předložení

1.1 Název

Hodnocení dopadů návrhu zákona o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a o změně některých zákonů (dále jen „návrh zákona“). Hodnocení verze návrhu určené k projednání v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR.

Předložený návrh zákona zároveň novelizuje tyto zákony: horní zákon, zákon o geologických pracích, zákon o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, zákon o posuzování vlivů na životní prostředí, vodní zákon, zákon o předcházení ekologické újmy a o její nápravě, zákon o odpadech a zákon o integrované prevenci.

1.2 Identifikace problému a cílů, kterých má být dosaženo, rizik spojených s nečinností

V červnu 2009 nabyla účinnosti směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006 (dále jen „směrnice EP a Rady“). **Lhůta pro transpozici této směrnice uplynula dne 25. června 2011 a proti České republice již bylo zahájeno řízení o porušení Smlouvy o fungování EU (SFEU). Dle dosavadní soudní praxe Soudního dvora EU by výše paušální pokuty a penále představovalo cca 10.000,- euro denně (tj. cca 7.390.000,- Kč měsíčně) a 2 miliony euro jednorázově (49,2 milionů Kč).**

Tato nová směrnice s cílem přispět k boji proti změně klimatu vytváří právní rámec pro geologické ukládání oxidu uhličitého za účelem jeho trvalého zadržení. Jeho podstatou je poměrně nová technologie spočívající v zachytávání CO₂ z průmyslových zařízení, jeho přepravě a následném vtláčení (injektáži) do vhodné podzemní horninové struktury (úložiště) za účelem jeho trvalého zadržení (dále jen technologie „CCS“ z angl. Carbon Capture and Storage). Nejsložitější částí procesu se jeví vlastní zachytávání emisí CO₂ ze spalin. V současné době jsou v provozu desítky experimentálních a pilotních projektů CCS, kromě toho běží 3 komerční a 2 demonstrační projekty. Hlavním cílem těchto projektů je zjistit, zda je ukládání CO₂ v geologických formacích ekologicky bezpečné a ekonomicky únosné. Lze očekávat, že investice z fondů EU do obdobných projektů se budou v následujícím období zvyšovat. Současně příslušné instituce EU vyzývají k rozvoji mezinárodní spolupráce na poli těchto progresivních technologií.

V ČR byl řešen projekt „Možnosti geosekvestrace CO₂ v podmínkách hlubinných dolů“ v rámci Programu VaV Českého báňského úřadu (dále jen „ČBÚ“). Projekt byl dokončen ke konci roku 2010. Součástí zadání byl např. „Výběr a posouzení struktur pro ukládání CO₂ v lokalitách uzavřených dolů a po vytěžených plynných a kapalných nerostech“ a jedním z výstupů projektu je také pilotní projekt CCS pro vytypovanou lokalitu hlubinného dolu a vytypovanou lokalitu po vytěžených plynných a kapalných nerostech. Činnost na poli VaV ve věci geologického ukládání emisí CO₂ lze hodnotit jako relativně rozsáhlou. Poskytovatel MŠMT garantuje projekt „Towards geological storage of CO₂ in the Czech Republic“ řešený odborníky ČGS s termínem ukončení řešení 30.6.2010. Zároveň ČGS provedla posouzení geologických struktur na území ČR z hlediska jejich vhodnosti pro geologické ukládání CO₂ a vytypovala potencionální úložiště v četně odhadů jejich potencionálních kapacit. Obdobně MPO vyhlásilo úkol VaV „Výzkum a vývoj metod a technologií zachycování CO₂ v elektrárnách na fosilní paliva a ukládání do geologických formací v podmínkách ČR“ s datem ukončení řešení 30.6.2013, který je řešen ÚJV Řež u Prahy za účasti ČGS jako spoluřešitele. S realizací konkrétního projektu uvažuje i provozovatel z oblasti velké energetiky.

Směrnice EP a Rady ponechává na členských státech právo rozhodovat o oblastech na svém území, kterých lze využít jako úložiště CO₂. Zahrnuje i právo členských států nepovolit ukládání na celém svém území či jeho části nebo upřednostnit jakékoli jiné využití podzemí. Při výběru úložišť CO₂ by členské státy měly co nejobektivněji a nejefektivněji zohlednit geologické vlastnosti svého území a jako úložiště CO₂ by měla být vybrána jediné taková lokalita, kde nehrozí významné riziko úniku, a kde není pravděpodobný výskyt jakýchkoli významných dopadů na životní prostředí nebo lidské zdraví.

Naskýtá se tedy otázka, jaké jsou možnosti na území ČR CO₂ geologicky ukládat a jakou pozici ČR k této nové technologii zaujme. Pokud by předkladatel návrhu transponoval směrnici EP a Rady ve smyslu nepovolit geologické ukládání CO₂ na celém území ČR, pak by to v budoucnu mohlo znevýhodnit největší producenty emisí CO₂. To v případě, že se nová technologie na základě probíhajícího vědeckého a technologického vývoje prokáže jako přijatelná, jak z hlediska ekonomické efektivity, tak z hlediska zajištění maximální bezpečnosti. Cílem předloženého návrhu nového zákona je transpozice výše zmiňované směrnice EP a Rady ve smyslu povolit geologické ukládání CO₂ na území ČR do vhodných přírodních horninových struktur. Návrh však zároveň předpokládá, že některé geologické struktury ČR budou z možnosti geologického ukládání CO₂ zcela vyloučeny. Transpoziční termín je do 25. června 2011 (čl. 39 odst. 1 směrnice EP a Rady).

2. Návrh variant řešení

2.1 Návrh možných řešení včetně varianty nulové

ČÁST PRVNÍ - návrh nového zákona o ukládání oxidu uhličitého

- **Nulová varianta** – Ukládání CO₂ do přírodních horninových struktur nebude, stejně jako dnes, upraveno zvláštními právními předpisy.

- **Varianta 1** – Provedení transpozice směrnice EP a Rady, ve smyslu nepovolit geologické ukládání CO₂ na celém území ČR.
- **Varianta 2** – Transpozice směrnice EP a Rady návrhem zákona, ve smyslu povolit geologické ukládání CO₂ na území ČR s omezením, především prostřednictvím nabytí účinnosti ustanovení vztahujících se k povolení provozu úložišť oxidu uhličitého k 1.1.2017.

2.2 Dotčené subjekty

- Ministerstvo životního prostředí
- Krajské úřady (orgány integrované prevence, orgány ochrany ovzduší)
- Obecní úřady
- Český báňský úřad, obvodní báňské úřady
- Provozovatelé spalovacích zdrojů nad 300 MW elektrického výkonu, kterým bylo vydáno první povolení provozu po 24. červnu 2009. Ostatní provozovatelé mohou využít příslušná ustanovení na bázi dobrovolnosti.
- Provozovatelé úložišť CO₂ a zařízení přepravy CO₂

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1 Identifikace nákladů a přínosů všech variant

ČÁST PRVNÍ - hodnocení

Varianta 0

Volba nulové varianty není možná z hlediska mezinárodních smluv, jimiž je ČR vázána. Neprovedení transpozice směrnice EP a Rady by vedlo k zahájení řízení infringementu, z čehož by zákonitě mj. vyplynula i povinnost směrnici urychleně dodatečně transponovat. Navíc by mohlo hrozit riziko ukládání CO₂ bez právní regulace, což vzhledem k ochraně životního prostředí a zdraví lidí není přípustné.

Varianta 1

V případě realizace **varianty 1** by ČR nehrozilo riziko infringementu, protože směrnice EP a Rady zahrnuje i právo členských států nepovolit geologické ukládání CO₂ na celém svém území či jeho části, nebo upřednostnit jakékoli jiné využití podzemí. Dopady **varianty 1** lze vyhodnotit spíše jako možná rizika plynoucí z celkového zákazu geologického ukládání CO₂ na území ČR. V případě, že se v budoucnu prokáže možnost geologického ukládání CO₂ na území ČR jako reálná a ekonomicky přijatelná, aplikace této varianty by to v budoucnu vylučovala. Potencionální zájemci o geologické ukládání CO₂ by byli nuceni využívat možných úložišť našich zahraničních sousedů, což by bylo výrazně ekonomicky náročnější než v případě využití úložných komplexů na území ČR. Z těchto důvodů tuto variantu nedoporučujeme. Na druhé straně výhodou této varianty je naprostá absence možných rizik pro ŽP a lidské zdraví spojených s realizací geologického ukládání CO₂ na území ČR. Možná

rizika jsou popsána v rámci vyhodnocení dopadů **varianty 2**. Aplikace **varianty 1** tedy nemá žádný dopad na státní správu, veřejný sektor, občany a ŽP. Možný je případný negativní dopad na konkurenceschopnost provozovatelů velké energetiky v budoucnu.

Varianta 2

Vyhodnocení dopadů **varianty 2** je prováděno na základě odborných odhadů, protože se jedná o stanovení právního rámce pro novou technologii CCS, která dosud není na území ČR instalována, resp. není praktikována. V současné době probíhají studie o možnostech geologického ukládání CO₂ na území ČR. Uplatnění této technologie CCS v budoucnu bude záviset především na její ekonomické efektivnosti v souvislosti s vývojem cen povolenek za vypouštění emisí CO₂ do ovzduší v rámci třetího obchodovacího období systému EU ETS. Toto třetí období začínající rokem 2013 bude směřovat k přechodu na aukční obchodování. Množství povolenek přidělovaných v rámci celé EU zdarma bude lineárně klesat. Pro ČR i některé ostatní státy však byla vyjednána výjimka pro sektory elektroenergetiky a teplárenství. Elektrárny budou od roku 2013 nakupovat v aukcích 30 – 40 % povolenek, jejichž procento se bude lineárně navyšovat až na 100 % v roce 2020. Teplárny budou nakupovat v aukcích zpočátku 20 % a v roce 2020 cca 70 % dle banchmarkerů pro ZP. Proto využití technologie CCS, jako ekonomicky přijatelné v podmínkách ČR, lze reálně očekávat až po roce 2020. Záměrem předkladatele je však umožnit subjektům, které v budoucnu projeví zájem o využití této technologie, provozování úložišť oxidu uhličitého od roku 2017, což poskytuje dostatečně dlouhou rezervu především pro rozvoj technologie a zajištění plánu financování projektu pro potenciální zájemce.

Poznámka: Na území EU dosud neexistuje zařízení CCS, které by uspokojivě korespondovalo s parametry vyplývajícími z transponované směrnice EP a Rady. Odborníci předpokládají, že takové zařízení CCS nebude v rámci EU v provozu před r. 2015. EK je rozhodnuta první pilotní zařízení na svém území výrazným způsobem dotačně podpořit, avšak pouze v rozsahu 12 takovýchto projektů v rámci celé Evropy.

Dopad na státní správu

Poznámka: Podrobný i sumární rozpis hodnotového vyjádření nároků na SR vyplývajících z ustanovení posuzovaného návrhu zákona je komplexně uveden v tabulce č. 1 na str. 18.

Ministerstvo životního prostředí (MŽP) – Pokud bude technologie CCS na našem území realizována, MŽP (Odborům výkonu státní správy **OVSS**) vzroste administrativní zátěž spojená s **vydáváním rozhodnutí o stanovení průzkumného území** pro ukládání CO₂. Žádosti o stanovení průzkumného území jsou podávány již v současné době bez speciální právní úpravy. Rozhodnutí o těchto žádostech jsou vydávána na dobu časově omezenou, kterou určí příslušný OVSS. Žadatelé mimo jiné sledují rezervaci dotčených území v zájmu uskutečnění podnikatelského záměru. Kvantifikace administrativní zátěže správního řízení o vydání rozhodnutí je závislá na rozsahu posuzovaného území a v závislosti na počtu účastníků řízení (především dotčených obcí). Přehled posledního známého stavu (k datu 30.6.2010)

podaných žádostí o stanovení průzkumného území za účelem ukládání CO₂ uvádí následující tabulka.

Rok	OVSS	Identifikace oblasti	Rozloha (km ²)	Administrativní zátěž (člověkodny)	Vydané rozhodnutí (kladné/záporné)
2008	VIII - Olomouc	Zlínský kraj	21	20	kladné
2009	I - Praha	Mělnická pánev	velmi rozsáhlé území	-	řízení přerušeno
2009	VII - Brno	Vídeňská pánev	49,3	10-15	řízení přerušeno*
2009	VII - Brno	**	cca 40	**	**
2009	IV – Chomutov	Roudnická pánev	velmi rozsáhlé území	-	řízení přerušeno
2009	IV - Chomutov	Žatecká pánev	velmi rozsáhlé území	-	řízení přerušeno
2010	VII - Brno	Svahy Českého masívu	1640	10-15	řízení přerušeno*
2010	IX - Ostrava	Ostravice - Čeladná	19	-	řízení probíhá

* Řízení jsou přerušena ze zákona a budou pokračovat po stanovení CHÚZZK dle § 22a odst. 4 zákona č. 62/1988 Sb. - geologického zákona ve znění pozdějších předpisů.

** V roce 2009 bylo podáno 6 žádostí o dílčí PÚ v rámci Vídeňské pánve a Českého masívu. Doba vyřízení cca 10-12 dní, vyřízeno kladně 4, 2 přerušeny z výše uvedených důvodů *.

Z praxe posledních let lze tedy usoudit, že nárůst administrativní zátěže jednotlivých OVSS bude záviset na vhodnosti daného území k využití CCS a rozloze konkrétních průzkumných území. Administrativně náročná budou řízení o stanovení průzkumných území, jejichž rozloha bude v řádu stovek až tisíců km² a může zasahovat i do více krajů (viz tabulka). OVSS I - Mělnická pánev, OVSS IV – Žatecká a Roudnická pánev). Z hlediska správního se může jednat o řízení se stovkami účastníků v podobě zastupitelstev obcí a dalších osob, jejichž zájmy mohou být v takto rozsáhlých územích dotčeny.

Vzhledem k tomu, že posuzovaný návrh značně omezuje možná úložiště na území ČR, lze po nabytí účinnosti nového zákona předpokládat navýšení administrativní zátěže OVSS spíše nižší než je tomu v současné době (viz. tabulka výše). Zároveň lze očekávat po nabytí účinnosti nového zákona prvotní silnější vlnu zájmu o podávání žádostí o průzkumné území a v následném čase spíše pokles žádostí v důsledku nedostatku dalších vhodných území. V budoucnu bude záležet na tom, v jaké míře se bude CCS rozvíjet na území ČR. Administrativní zatížení jednotlivých OVSS nebude rovnoměrné. Může nastat situace, kdy **nejvíce zatížené OVSS bude nutno personálně posílit odhadem o 0,25 až 0,5 pracovního úvazku na odbor.**

MŽP nebo KÚ budou dále vydávat **stanoviska o posouzení vlivů záměrů** na ŽP z činnosti zachytávání CO₂, zařízení pro přepravu (produktovody) a k žádostem o povolení provozu úložiště pokud bude CCS na území ČR realizováno.

Nezastupitelná bude role MŽP a dalších ústředních orgánů státní správy (OBÚ) při řešení situací spojených s eventualitou přeshraničního působení úložných komplexů a v případech vícestranných kooperativních příhraničních projektů. Vznik situací vyžadujících aplikaci stávajících i nových mezinárodních smluv je reálný. Rozsah těchto aktivit nelze s určitostí předvídat. V souvislosti s tím bude nutno proškolit **cca 4 pracovníky z okruhu ČBÚ a 2 pracovníky resortu MŽP** pro mezinárodní jednání s cizojazyčnými subjekty. Náklady na toto proškolení si souhrnně vyžádají **cca 0,8 mil. Kč z příslušných kapitol SR**.

Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) – Bude vydávat závazné stanovisko podle správního řádu v řízeních o povolení provozu úložiště CO₂ v přírodních horninových strukturách po vytěžených ložiscích ropy či hořlavého zemního plynu. V tomto závazném stanovisku se MPO vyjádří především k možnosti využití přírodní horninové struktury z hlediska energetické a surovinové politiky, zejména k možnosti převedení ložiska na podzemní zásobník hořlavého zemního plynu. Tato činnost si vzhledem k předpokládanému nízkému počtu žadatelů nevyžádá zvýšené administrativní náklady a Ministerstvo průmyslu a obchodu jí dokáže pokrýt v rámci možností svých stávajících kapacit.

ČIŽP bude ukládat pokuty za nedodržení podmínek § 17a novely zákona o ochraně ovzduší, která je součástí posuzovaného návrhu.

Krajské úřady (dále jen „KÚ“) – Pokud bude technologie CCS na našem území realizována, bude příslušný orgán ochrany ovzduší (KÚ) v rámci přenesené působnosti státní správy **posuzovat, zda jsou pro dotčené zdroje splněny podmínky** stanovené v § 17a odst. 1 související novely zákona o ochraně ovzduší. Při splnění těchto podmínek stanoví v závazném stanovisku k umístění stavby stacionárního zdroje podmínku o vyhrazení vhodného prostoru pro umístění zařízení nezbytného pro zachytávání a stlačování CO₂. Při splnění podmínek u zdrojů již provozovaných, pro které bylo vydáno první povolení provozu v období od 25. června 2009 do nabytí účinnosti nového zákona, zajistí orgán ochrany ovzduší v dohodě s orgánem územního plánování nebo stavebním úřadem, aby byl v místě stacionárního zdroje vyhrazen vhodný prostor pro umístění zařízení nezbytného pro zachytávání a stlačování CO₂. Dokud nebudou dostupná vhodná úložiště, což se na území ČR do roku 2020 nepředpokládá, bude se posuzování splnění podmínek vztahovat především na posouzení ekonomické přijatelnosti zařízení pro zachytávání. Posouzení bude poměrně náročné a může být i sporné. I poté lze očekávat minimum kladných posouzení ročně na jeden KÚ. Celkový dopad na KÚ ve smyslu zvýšení administrativní zátěže z této agendy plynoucí bude zanedbatelný. V případech, kdy to zákon o posuzování vlivů na ŽP stanoví, budou KÚ vydávat stanoviska o posouzení vlivů záměrů na ŽP u zařízení na zachytávání emisí CO₂. Opět lze očekávat minimum takových případů ročně.

Obce vykonávající působnost vodoprávního úřadu budou v případě realizace technologie CCS na našem území (podle § 17 vodního zákona) **vydávat souhlas k vtlačení CO₂** za účelem jeho ukládání do přírodních horninových struktur, které jsou z přirozených příčin trvale nevhodné pro jiné účely. Nová agenda bude zvládnuta v rámci stávajících kapacit ORP

a to vzhledem k tomu, že se bude prakticky vždy jednat o jediný možný případ průzkumu a instalace úložného komplexu na katastru ORP, přičemž u většiny ORP nepřipadá aplikace předmětné technologie v úvahu. To platí i pro činnost obecních úřadů obcí a obecních úřadů ORP jako dotčených účastníků řízení při povolování úložišť CO₂.

Pokud se bude na **katastrálním území obce** nacházet vtláčecí zařízení, poplyne obci 100 % výnosu z poplatků za ukládání CO₂ jako určitá kompenzace za provoz této technologie. Výše poplatku je stanovena na 1 Kč/t CO₂, tak aby nadměrně neprodražovala technologii CCS, na druhé straně pak, aby ji obce mohly považovat za významný přínos. Výnosy jednotlivé obce se v takovém případě mohou pohybovat v řádu **stovek tisíc Kč ročně**. Vzhledem k tomu, že odborná studie provedená v gesci odboru 660 MŽP upřesnila disponibilní kapacitu potenciálních úložišť CO₂ na území ČR na celkových 700 milionů tun uloženého CO₂, lze považovat i z toho vyplývající možný celkový výnos poplatků za významný, přičemž plátcí poplatku nebudou nadměrně zatíženi. Roční výnos z poplatku bude záviset na roční kapacitě provozovaných úložišť. Při provozu jednoho úložiště se může roční výnos poplatku pohybovat v řádu **stovek tisíc Kč** při ukládání emisí CO₂ z velkých elektráren. Např. elektrárny Tisová, Mělník 1, Dětmorovice emitují ročně cca **2 mil. t CO₂**. Pokud bude ročně zachycena a ukládána 1/3 celkových ročních emisí CO₂, bude příjem obce 333 tis. Kč/rok. Tento finanční příspěvek by mohl sanovat náklady obce např. při zajišťování dodatkové péče o ŽP v okolí úložiště. Část výnosu obec může využít na pokrytí administrativních nákladů spojených s provozem úložiště.

Český báňský úřad (dále jen „**ČBÚ**“) – V případě provozu úložišť na území ČR povede souhrnnou evidenci vydaných povolení provozu úložišť a evidenci uzavřených úložišť. Dále bude zasílat Komisi ES k přezkumu žádosti o povolení provozu úložiště a posléze informaci o vydaných rozhodnutích o povolení provozu úložišť a návrhy rozhodnutí o schválení přechodu povinností. Nová agenda by měla být zvládnuta v rámci stávajících kapacit. Na tomto místě je třeba zdůraznit, že **předpokládaný počet žádostí o povolení provozu úložiště je velmi nízký** a to 1 – 2 žádosti za kalendářní rok. V této souvislosti však nelze vyloučit určité konjunkturální tendence některých subjektů v období krátce po nabytí účinnosti zákona.

Dále prováděcí právní předpis, resp. ČBÚ interními předpisy upraví postupy při používání tří dále uvedených speciálních ekonomických nástrojů k finančnímu zabezpečení během provozu a po uzavření úložiště a očekávaných nákladů souvisejících s povinnostmi při uzavírání a po uzavření úložiště oxidu uhličitého a po přechodu povinností. Jsou jimi:

- = **Finanční zabezpečení rizik** určené k eliminaci rizik během provozu a případně i k vytváření dále popsané finanční rezervy pro období po uzavření úložiště do okamžiku přechodu povinností z organizace na pověřenou podnikající fyzickou či právnickou osobu, která má oprávnění k hornické činnosti. Finanční zabezpečení rizik může být provedeno ve formě pojištění, vázaného bankovního účtu, bankovní záruky nebo tzv. finančního zajištění podle § 323a Obchodního zákoníku. Organizace (provozovatel úložiště) zajistí, aby ČBÚ byl oprávněn ve specifických případech čerpat ze všech 4 typů nástrojů finančního zabezpečení rizik.

- **Finanční rezerva** pokrývající provozní náklady úložiště po ukončení vtačování do okamžiku přechodu povinností. Součástí finanční rezervy dle posuzovaného návrhu mají být i prostředky k úhradě dále popsaného finančního příspěvku. Složením jmenovaného příspěvku v okamžiku přechodu povinností finanční rezerva zaniká. Finanční rezerva musí být vytvořena ve formě vázaného bankovního účtu. Čerpání peněžních prostředků z účtu schvaluje OBÚ.
- **Finanční příspěvek** vztahující se k plnění povinností pro dobu po přechodu povinností a pokrývající minimálně předpokládané náklady na monitorování a vedení zvláštního vázaného bankovního účtu po dobu třiceti let od přechodu povinností. Pověřená podnikající fyzická či právnická osoba, kteřá má oprávnění k hornické činnosti, použije finanční příspěvek na pokrytí nákladů na zajištění úplného a trvalého zadržetí oxidu uhličitého v úložištích oxidu uhličitého po přechodu povinností. Organizace je povinna před přechodem povinností podle § 13 posuzovaného návrhu uložit finanční příspěvek na zvláštní vázaný bankovní účet pověřené podnikající fyzické či právnické osoby mající oprávnění k hornické činnosti. Tyto peněžní prostředky včetně příslušenství nemají, podle posuzovaného návrhu, být součástí státního rozpočtu.

Žadatel o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého je povinen prokázat, že je schopen poskytnout tyto formy finančního zabezpečení v časových úsecích předepsaných návrhem zákona, které celkově pokrývají celou dobu existence úložiště.

Výše popsané tři finanční nástroje (zdroje v podobě deponovaných vysokých peněžních částek) spravuje a náklady s tím spojené nese rozpočtová kapitola ČBÚ. Dopady jsou specifikovány v rámci tabulky č. 1.

Obvodní báňské úřady (dále jen „OBÚ“) - Pokud bude technologie CCS na našem území realizována, OBÚ mírně vzroste administrativní zátěž spojená s **posuzováním žádostí o povolení provozu nebo jeho změn, či žádostí o uzavření úložiště CO₂ a žádostí o schválení přechodu povinností vydáváním rozhodnutí**. OBÚ budou průběžně dbát na to, aby výše finančního zabezpečení rizik byla upravena v souladu s obsahem povolení úložiště a aby byla při změnách vyhodnocených rizik upravována v souladu s příslušnou změnou povolení. Tyto činnosti rovněž přinesou mírné zvýšení nákladů na administrativu – uvedeno v rámci tabulky č. 1.

Dále bude OBÚ vyměřovat poplatek za ukládání CO₂ do přírodních horninových struktur, jehož plátcem je organizace, které bylo vydáno povolení provozu úložiště oxidu uhličitého. Poplatkovým obdobím je kalendářní rok. O poplatcích rozhoduje místně příslušný OBÚ na základě poplatkového hlášení nebo z moci úřední. Stejnopis platebního výměru zašle nejpozději do 30 dnů ode dne jeho právní moci příslušnému správci daně. Správcem poplatku (daně) je **místně příslušný OBÚ**, který poplatky vybírá a vymáhá. Vzniklé náklady na straně OBÚ jsou specifikovány v tabulce č. 1.

V řízení o povolení provozu přeshraničního úložiště CO₂ spolupracuje OBÚ s příslušným orgánem jiného členského státu EU. Dále bude schvalovat aktualizované plány monitorování a plány činnosti po uzavření, provádět pravidelné a mimořádné kontroly během provozu i po uzavření úložiště až do doby přechodu povinností za úložiště na stát, stanovovat opatření k odstranění zjištěných nedostatků vč. ukládání sankcí. Návrh v souladu se směrnicí požaduje před přechodem povinností uložit finanční příspěvek, který má pokrývat přinejmenším předpokládané náklady na monitorování a potřebnou údržbu úložiště po dobu třiceti let od přechodu povinností, na zvláštní vázaný bankovní účet pověřené podnikající fyzické či právnické osoby, která má oprávnění k hornické činnosti.. Tyto finanční prostředky včetně příslušenství účtu nebudou součástí státního rozpočtu, neboť musí být použity jen k účelu, pro který byly vytvořeny. Náklady na jeho vedení bude nutné hradit (a to i u ČNB) z kapitoly ČBÚ, takže dojde k dopadu do této rozpočtové kapitoly a musí dojít o navýšení této kapitoly o odpovídající částku. Vzhledem k tomu, že v katastrální působnosti jednoho OBÚ lze předpokládat provoz pouze jednoho úložiště, měla by být nová agenda zvládnuta v rámci stávajících personálních kapacit, případně si vyžádá posílení o 0,5 pracovního úvazku.

Dopady na soukromý sektor:

Dopad na provozovatele spalovacích zdrojů: Dopady na provozovatele spalovacích zdrojů o jmenovitém elektrickém výkonu nejméně 300 MW_{el} související s plněním povinností posoudit, zda jsou pro ně dostupná vhodná úložiště CO₂, zda je technicky a ekonomicky proveditelná stavba přepravního zařízení, a zda je technicky a ekonomicky proveditelné dodatečné vybavení zařízením pro zachytávání CO₂ nebudou vyplývat z tohoto zákona, ale z nového zákona o ochraně ovzduší.

Vlastní realizace technologie CCS bude na samotném rozhodnutí provozovatele – ani směrnice EP a Rady, ani posuzovaný návrh zákona explicitně neukládají povinnost provozovatele technologii CCS instalovat. Investiční náklady realizace technologie CCS nelze předem přesně kvantifikovat, pouze odhadovat. Bude se jednat především o významný jednorázový investiční náklad na pořízení a instalaci zařízení na zachytávání a stlačování CO₂. **Náklady na zachytávání** dnes činí cca **25 – 60 EUR na tunu** zachyceného CO₂ (zdroj CO₂NET2 leták, 2005). Dále každoroční provozní náklady na spotřebu energie při zachytávání CO₂ ve výši cca 1,5 Kč/kWh, a každoroční průběžné platby poskytnuté jiné organizaci za přepravu a trvalé uložení příslušného množství emisí CO₂. Provozovatel bude dále povinen zažádat o posouzení vlivu odlučovacího zařízení na ŽP podle zákona č. 100/2001 Sb., s náklady cca 300 tis. Kč a o změnu integrovaného povolení. Dále budou dotčení provozovatelé, podle novely zákona č. 695/2004 Sb., povinni zjišťovat a vykazovat množství emisí CO₂ uložených případně uvolněných v rámci zachytávání. Určitou kompenzací bude úspora povolenek za vypouštění CO₂ do ovzduší. Současná cena povolenky se pohybuje v rozmezí 12 – 15 EUR za vypuštění 1 t emisí CO₂. Producenti zachyceného CO₂ mají právo přístupu k existujícím přepravním sítím a k úložišti za podmínek stanovených v § 14a novely zákona č. 695/2004 Sb. provedené v rámci posuzovaného návrhu zákona. Provozovatelé stacionárních spalovacích zdrojů při elektrárnách o jmenovitém elektrickém výkonu nižším než 300 MW_{el}, nebo i zdrojů jiných technologií, mohou využít geologických úložišť na bázi dobrovolnosti.

Dle provedených konzultací a odborných studií může být využití technologie CCS pro provozovatele zdrojů ekonomicky přijatelné pokud cena za jednu emisní povolenku bude vyšší než cena za zachycení, přepravu a uskladnění 1 tuny CO₂. Podle odborného odhadu tato situace může nastat, pokud se cena jedné povolenky bude pohybovat v rozmezí 40 – 60 EUR avšak bude záviset i na technickém vývoji technologie CCS. Lze očekávat, že výkyvy v burzovních cenách povolenek budou kryty úpravami cen elektřiny, což dopadne jednak na podnikatelský, ale i na veřejný sektor. V současné době cena jedné povolenky kolísá kolem 13 EUR.

Dopad na potencionální provozovatele úložišť CO₂: Tento dopad lze hodnotit jako pozitivní ve smyslu vytvoření nových podmínek k realizaci podnikatelského záměru (provoz úložiště a realizace přepravy CO₂ od zdroje na úložiště). Zákaz a omezení ukládání CO₂ stanovují novelizovaná ustanovení horního a vodního zákona (část druhá a sedmá posuzovaného návrhu). Jako vhodná úložiště CO₂ podle návrhu nového zákona připadají v úvahu především slané akvifery. (Vtláčení CO₂ pouze s cílem zvýšení celkové výtěžnosti ložisek ropy a hořlavého zemního plynu nebo s cílem vytěšňování slojového metanu z uhelných ložisek není považováno za ukládání CO₂ do přírodních horninových struktur podle předloženého návrhu.)

Osoba, která chce provozovat úložiště, musí splnit celou řadu administrativních náležitostí stanovených v návrhu nového zákona a bude odpovědná za provoz úložiště až do okamžiku přechodu povinností na pověřenou podnikající fyzickou či právnickou osobu mající oprávnění k hornické činnosti. **Považujeme za nutné uvést, že osoba, která chce provozovat úložiště, bude provádět instalaci a provoz úložiště na základě vlastního podnikatelského záměru zcela na bázi dobrovolnosti a principu docílení zisku.** Provozovatel úložiště CO₂ bude povinen podat **žádost o stanovení průzkumného území** s administrativními náklady **cca do 0,5 mil Kč**. Prokázat, že splňuje **finanční předpoklady** (schopnost žadatele finančně zabezpečit provozování úložiště a schopnost zabezpečit závazky nejméně na období 5 let). Zpracovat **závěrečnou zprávu o výsledcích průzkumu úložiště CO₂ a úložného komplexu**. Dále je provozovatel úložiště povinen podat **žádost o povolení provozu úložiště**, jejíž náležitosti jsou uvedené v § 5 první části návrhu zákona a zahrnují také stanovisko nebo závěr řízení o **posouzení vlivů na ŽP** - odhadované náklady **cca do 0,5 mil Kč**. Žadatel o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého je povinen prokázat, že je schopen poskytnout vhodné finanční zajištění ve formě **finančního zabezpečení rizik** bankovní zárukou, pojištěním nebo vázaným účtem. Výše finančního zabezpečení bude shledána dostatečnou, pokud zaručí, že bude možno dodržet všechny povinnosti vyplývající z povolení provozu úložiště oxidu uhličitého, včetně povinností při uzavírání a po uzavření, včetně období monitorování po přechodu povinností. Toto finanční zabezpečení musí nabýt platnosti a účinnosti před zahájením vtláčení. Způsob jeho výpočtu stanoví vláda nařízením. Z této definice vyplývá, že požadovaná výše finančního zabezpečení bude velmi vysoká, v řádu stovek milionů Kč. Provozovatel úložiště může přijímat a ukládat oxid uhličitý pouze tehdy, byla-li provedena analýza jeho složení a posouzení rizik. Český báňský úřad může povolit sloučení více nástrojů finančního zabezpečení pro více úložišť oxidu uhličitého, pokud je provozuje jedna organizace a nebude ohrožena jejich účinnost. Při čerpání finančního zabezpečení ve formě vázaného bankovního účtu se postupuje obdobně jako v případě finančních rezerv podle horního zákona.

Za ukládání CO₂ do přírodních horninových struktur je provozovatel úložiště povinen **platit poplatek** ve výši 1 Kč/t uloženého CO₂. Další povinností při provozu úložiště je **monitorování** vtláčecích zařízení, úložného komplexu a podle potřeby okolního prostředí a podávání zpráv. Experti z oboru plynárenství při konzultacích upozornili, že monitoring úložiště s agresivním CO₂ s ohledem na speciální požadavky na materiály může dosáhnout až 50 – 60 mil. Kč/rok (pokud bude monitoring prováděn regulérně podle ČSN EN 1918). Před ukončením provozu provozovatel úložiště utěsní a demontuje či jinak odstraní vtláčecí zařízení. Po uzavření úložiště je jeho provozovatel ještě po určitou dobu cca 20 – 30 let (do přechodu povinností na pověřenou podnikající fyzickou či právnickou osobu) odpovědný za monitoring, podávání zpráv a případná nápravná opatření.

Před přechodem povinností je provozovatel úložiště povinen uložit **finanční příspěvek** na zvláštní vázaný účet pověřené podnikající fyzické či právnické osoby mající oprávnění k hornické činnosti, který pokrývá přinejmenším předpokládané náklady na monitorování po dobu 30 let od přechodu povinností. Tyto prostředky včetně příslušenství nebudou součástí státního rozpočtu. Výše finančního příspěvku zohledňuje kritéria pro popis a posuzování úložného komplexu z hlediska možného ukládání oxidu uhličitého nebo parametry vztahující se k průběhu ukládání oxidu uhličitého důležité pro určení povinností pro dobu přinejmenším třiceti let od přechodu povinností. **Pověřená podnikající fyzická nebo právnická osoba, která má oprávnění k hornické činnosti**, použije finanční příspěvek na pokrytí nákladů na zajištění úplného a trvalého zadržení oxidu uhličitého v úložištích oxidu uhličitého po přechodu povinností. Finanční příspěvek je podle účtové osnovy nákladem na dosažení, udržení a zajištění příjmů organizace. Postupy čerpání z finančního příspěvku posuzovaný návrh zákona neupravuje, lze očekávat, že tak stanoví vláda ČR svým nařízením, k jehož vydání je zmocněna v části druhé § 15 odst. 2 návrhu. Očekává se, že k negativním dopadům návrhu zákona na **pověřenou podnikající fyzickou nebo právnickou osobu mající oprávnění k hornické činnosti** nemůže dojít, pokud bude výše finančního příspěvku správně a odpovědně stanovena tak, aby jím byly plně pokryty nově vzniklé náklady v souvislosti s existencí úložiště po datu přechodu povinností, a pokud bude čerpání příspěvku řádně dozorováno a vyhodnocováno státními orgány (ČBÚ/OBÚ) v souladu se souvisejícími právními předpisy. Otevřená zůstává otázka ziskovosti. Vzhledem k tomu, že k prvnímu řádnému přechodu povinností dojde nejdříve v letech cca 2030 – 2035, nepovažujeme za nezbytné přesně kvantifikovat dopady návrhu zákona na pověřenou podnikající fyzickou či právnickou osobu mající oprávnění k hornické činnosti v kalendářním roce – měly by odpovídat zhruba jedné třicetině finančního příspěvku, jehož minimální celkovou výši je třeba odhadovat na úrovni cca 450 mil. Kč (uvažováno na jedno úložiště CO₂, naopak zde není uvažována havarijně-riziková situace spojená s velkými úniky CO₂). Saturovány by měly být zejména: přístrojové a materiálové vybavení, pravidelný monitoring, dohled případně ostraha, personální náklady provozu, údržba zařízení, pozemků, komunikací a zeleně, daně a inflační vlivy.

V neposlední řadě je provozovatel úložiště povinen dbát veškerých pro něj relevantních ustanovení komunitárních i národních právních předpisů upravujících oblast Evropského systému **obchodování emisními povolenkami skleníkových plynů**.

Dále popsaný odhad nákladů provozovatele úložiště nevyplývá přímo z návrhu právní regulace, nicméně pro dokreslení situace považujeme tyto souvislosti za vhodné uvést. Jedná se o náklady přímo plynoucí z provozu a zajištění úložiště jakožto podnikatelského záměru, které budou podmíněny určitou návratností investice. Zároveň níže popsané náklady vypovídají o vysoké nákladovosti zajištění úložiště CO₂ a jeho provozu. Před realizací investice do provozu úložiště musí provozovatel provést **geologický průzkum** a na základě jeho výsledků **vypracovat projekt** – celkové náklady jsou odhadovány na cca 750 mil. Kč u úložiště v rozsahu skladovací kapacity 100 mil. m³. Při realizaci investic lze očekávat měrné investiční náklady na zbudování podzemního úložiště (**zásobníku**) ve výši 0,6 – 1,2 EUR/m³ u kavernového typu, resp. 0,4 - 0,85 EUR/m³ u akviferů, resp. 0,4 – 0,85 EUR/m³ u vytěžených nebo odtěžovaných ložisek ropy či ZP. Pro provozní potřeby je pro centrální areál úložiště zapotřebí **trvalého záboru půdy** na ploše 3,5 – 6 ha s případnými rozptýlenými zábory v okolí centrálního areálu pro umístění sond o ploše cca 0,3 ha. Co se týká **provozních nákladů**, tyto se pohybují u akviferů a vytěžených ložisek na výši 0,01 – 0,25 EUR/m³.

Pro přepravu CO₂ lze využít produktovody podobné plynovodům na ZP. Doprava zachycených emisí CO₂ může být realizována jednak produktovody, jednak „po ose“ autocisternami nebo železničními kontejnery. Pravděpodobně bude zvažována i kombinace uvedených druhů přeprav. Spíše než velkokapacitní liniové produktovody budou využity ostrovní síť kratších produktovodů v rámci jedné oblasti.

Velké liniové produktovody budou patrně omezovány požadavky řízení posuzování vlivů na ŽP. Jejich schvalování bude provázáno obdobnými problémy, které má dnes většina velkých liniových staveb. Dalším omezením jsou zde vysoké investiční náklady – pouze **kompresorová stanice** vyžaduje investici **1,5 – 2,0 mld. Kč**. Vzhledem k agresivitě CO₂ musí být veškeré zařízení v antikorozním provedení, jehož náklady jsou 3x až 4x vyšší oproti klasickému plynovodu na ZP.

Ve světě se ekonomicky nejzajímavější a nejbezpečnější v současné době jeví ukládání CO₂ při zvyšování efektivity dotěžování ložisek ZP a ropy.

Dopad na veřejný sektor

Dopady na spotřebitele elektřiny včetně občanů: Různé studie ukázaly, že zachytávání CO₂ by mohlo mít případný vliv na zvýšení nákladů na výrobu elektřiny o 1 – 3 eurocenty (0,25 – 0,75 Kč) na kWh vyrobené elektřiny. Toto potenciální riziko finančního dopadu na spotřebitele je však eliminováno výnosy provozovatele úložiště z prodeje emisních povolenek.

Dopad na životní prostředí a lidské zdraví:

Pozitivním aspektem realizace technologie CCS bude **snížení emisí skleníkových plynů do ovzduší**.

Vzhledem k ochraně přírody budou některá území ČR vyloučena z ukládání CO₂ do přírodních horninových struktur. Zároveň ukládání CO₂ je zvláštním zásahem do zemské kůry podle související novely zákona č. 44/1988 Sb., horní zákon, a vztahují se na něj omezení podle platného zákona. Další omezení a zákaz ukládání CO₂ vzhledem k hydrogeologickým podmínkám, ochraně vodních zdrojů a nerostných ložisek stanovuje návrh novely vodního zákona.

Riziko úniku CO₂ pro živé organismy: Na území, kde bude ukládání CO₂ povoleno, může případné riziko samovolného úniku CO₂ způsobit v různé míře negativní dopad na lidské zdraví a živočišné druhy. Experti však uvádějí, že riziko úniku plynu z úložiště je obecně nízké, což dokládá současná praxe provozování podzemních zásobníků ZP. Přírozená koncentrace CO₂ v atmosféře je 0,03 objemových procent. CO₂ je těžší než vzduch, proto při potencionálním úniku by závažná rizika mohla způsobit jeho akumulace v přírodních přírodních prohlubních či kotlinách. Koncentrace v ovzduší ve výši 50 000 ppm (3 – 5 % obj.) vyvolává již za půl hodiny dechové obtíže, zvracení, hypertensi a desorientaci, koncentrace ve výši 70 000 až 100 000 ppm (8 – 15 % obj.) vede k bezvědomí, vyšší koncentrace rychle usmrcuje. Pokud by CO₂ nebyl trvale zadržen, nedošlo by k naplnění hlavního cíle – eliminaci vlivu CO₂ na klimatický systém Země.

Riziko migrace a interakce CO₂ s horninovým prostředím. Agresivní vlastnosti CO₂ mohou dlouhodobě měnit chemismus hornin a vod v horninovém prostředí úložného komplexu. Důležité je, aby interakcemi nedošlo k porušení nepropustných vrstev úložného komplexu.

Riziko pro vodní prostředí: Toto riziko by mělo být primárně vyloučeno již při geologickém průzkumu úložiště potažmo povolovacím procesem. K problematice ukládání CO₂ v hlubších strukturách a to i v podloží chráněných oblastí přírodní akumulace vod (CHOPAV) se vyjádřili kladně odborníci z ČGS. Argumentují obdobnými případy, kdy v kvartéru řeky Moravy leží několik aktivních – těžených dobývacích prostorů na ropu a zemní plyn. V oblasti se dále nachází i největší český podzemní zásobník plynu Hrušky (Tvrdonice). Vlivem významných změn veličin hmotnosti a tlaku v důsledku ukládání CO₂ by mohlo dojít k porušení základních hydrologických systémů, jehož důsledkem by mohlo být vytvoření suchých oblastí na území ČR. Ve světě jsou známy lokální klimatické obtíže vzniklé v podobě druhotně vzniklého kritického nedostatku vody v okolí těžených ropných ložisek.

Tabulka č. 1: Souhrnná kvantifikace nároků ustanovení posuzovaného návrhu zákona na státní rozpočet

Orgán/ subjekt	Ustano- vení	Aktivita	Účinnost	Mzdové prostředky	+ Režijní náklady – Vlastní příjmy	Jednorázové náklady	Způsob financování
MŽP	Část třetí § 4g odst. 5 ad.	Školení - mezinárodní jednání	Od účinnosti zákona	–	–	0,27 mil. Kč	SR prostřednictvím kapitoly 315
MŽP	Část třetí	Povolení průzkum. území	Od účinnosti zákona	1,0 mil. Kč/rok	–	–	SR prostřednictvím kapitoly 315
MŽP	Část pátá	Stanoviska EIA – záchyt emisí, úložiště, produktovody	Od účinnosti zákona, nejdříve v r. 2017	0,45 mil. Kč/rok	–	–	SR prostřednictvím kapitoly 315
MŽP	Část desátá	EU ETS	Od účinnosti zákona, nejdříve v r. 2017	0,25 mil. Kč/rok	–	–	SR prostřednictvím kapitoly 315
ČBÚ/OBÚ	Část první, § 4	Školení - mezinárodní jednání	r. 2012	–	–	0,53 mil. Kč	SR prostřednictvím kapitoly 348
ČBÚ/OBÚ	Část první, § 3, ad.	Povolení, změny a zrušení úložiště	Od účinnosti zákona	1,2 mil. Kč/rok	–	–	SR prostřednictvím kapitoly 348
ČBÚ/OBÚ	Část druhá	Kontrolní činnost HZ	Od účinnosti zákona, nejdříve v r. 2017	1,2 mil. Kč/rok	–	–	SR prostřednictvím kapitoly 348
ČBÚ/OBÚ	Část první, § 14, odst. 9	Správa poplatků	Od účinnosti zákona, nejdříve v r. 2017	0,3 mil. Kč/rok	–	–	SR prostřednictvím kapitoly 348
ČBÚ/OBÚ	Část první, § 13	Styk s EU	Od účinnosti zákona	0,15 mil. Kč/rok	–	–	SR prostřednictvím kapitoly 348
ČBÚ/OBÚ	Část první, § 15	Obsluha finančního zabezpečení	Od účinnosti zákona, nejdříve v r. 2017	0,5 mil. Kč/rok	–	–	SR prostřednictvím kapitoly 348
ČBÚ/OBÚ	Část první, § 17, § 18	Obsluha finančních rezerv a příspěvků	Od účinnosti zákona, nejdříve v r. 2030	0,5 mil. Kč/rok	–	–	SR prostřednictvím kapitoly 348
KÚ	Část osmá	Integrované povolení zařízení záchytu	Od účinnosti zákona, nejdříve v r. 2017	0,35 mil. Kč/rok	–	–	Příspěvek SR do rozpočtu krajů – příspěvek na výkon státní správy
KÚ	Část devátá	Rozhodnutí o instalaci CCS u stavby nové elektrárny	Od účinnosti zákona, nejdříve v r. 2017	0,35 mil. Kč/rok	–	–	Příspěvek SR do rozpočtu krajů – příspěvek na výkon státní správy
ČIŽP	Část 8., 9., 10.	Kontrolní činnost v oblasti IPPC, OO ad.	Od účinnosti zákona, nejdříve v r. 2017	0,5 mil. Kč/rok	–	–	SR prostřednictvím kapitoly 315
Obce	Část první, § 14	Příjmy z poplatků	Od účinnosti zákona, nejdříve v r. 2017	–	- 2,0 mil. Kč/rok	–	Příspěvek do rozpočtu obcí

3.2 Konzultace

- V rámci řešení této problematiky byla ustavena pracovní skupina složená ze zástupců MŽP, ČBÚ a MPO, která se podílela na přípravě předkládaného návrhu a pracovala od září 2009 do června 2010. Členy pracovní skupiny byli za ČBÚ Ing. František Ševčík, JUDr. Ladislav Šouša a Ing. Martin Malíř, s nimiž byla věcná problematika geologického ukládání CO₂ komplexně konzultována. Za MPO byla problematika konzultována s Ing. Petrem Havránkem, Ing. Jiřím Filippim, MBA, a Ing. Pavlem Gebauerem.
- Odbornou konzultaci poskytl RNDr. Vít Hladík, MSc. MBA, z České geologické služby a pracovníci společnosti RWE Gas Storage, s.r.o., p. Daniel Urban a Ing. Josef Zaňát. Poznatky získané z konzultací byly využity při přípravě návrhu zákona a při hodnocení dopadů posuzovaného návrhu zákona.
- Pracovní verze návrhu byla poskytnuta společnosti Moravské naftové doly, a.s., k připomínkám.
- Uskutečnily se rovněž konzultace se zástupci České bankovní asociace, konkrétně s Josefem Tauberem, Jiřím Buškem a Petrem Vojáčkem a také s Českou asociací pojišťoven, za níž se jednání účastnili Jaroslav Mesršmíd a Marcela Kubešová.

4. Návrh řešení

4.1 Zhodnocení variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Nulovou variantu nelze doporučit, protože představuje určité riziko ukládání CO₂ bez právní regulace, což vzhledem k ochraně životního prostředí a zdraví lidí není přípustné. Zároveň je nutné co nejdříve transponovat směrnici EP a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého, vzhledem k transpozičnímu termínu stanovenému na 25.6.2011. **Varianta 1** transponuje příslušnou směrnici EP a Rady ve smyslu nepovolit ukládání CO₂ do přírodních horninových struktur na celém území ČR. Tato varianta by mohla mít v dlouhodobém výhledu negativní dopad na konkurenceschopnost provozovatelů velké energetiky, pokud se využití technologie CCS v budoucnu stane ekonomicky efektivnější, než se jeví dnes v podmínkách ČR.

Varianta 2 odpovídá předloženému návrhu, který umožňuje ukládání CO₂ avšak s omezením na našem území od 1.1.2017. Po celkovém zhodnocení se jeví jako největší problém pro využití technologie CCS na našem území obrovské investiční, ale i provozní náklady a zároveň značně omezený počet vhodných úložišť, která jsou často zabírána k jiným účelům (zásobníky ZP). Velmi nákladné (v řádu stovek mil. Kč) bude předběžné a zejména reálné prokázání schopnosti poskytnout veškeré složky finančního zabezpečení (finanční zabezpečení rizik, finanční rezervu, resp. finanční příspěvek) žadatelem o povolení provozu úložiště. Na straně provozovatele průmyslových zdrojů bude nákladná zejména technologie

na zachytávání emisí CO₂. Životaschopnost projektů CCS bude záviset především na vývoji cen povolenek systému EU ETS v porovnání s cenou za ukládání emisí CO₂. Vzhledem k dojednaným výjimkám pro ČR v přidělování části povolenek zdarma i ve třetím obchodovacím období pro elektroenergetiku nelze u nás očekávat zájem provozovatelů o technologie CCS do roku 2020, potom bude záviset na celosvětovém vývoji technologie CCS vedoucí k úspoře investičních a provozních nákladů. Při realizaci technologie CCS způsobem bezpečným pro životní prostředí nelze opomenout její přínos ve snížení emisí skleníkových plynů. Zároveň může technologie CCS přispět k plnění stanovených závazků ČR a ES na snížení emisí CO₂ do roku 2050. V tom také tkví význam **varianty 2**, kterou lze z výše popsaných důvodů doporučit k realizaci.

4.2 Implementace a vynuocování

Je třeba zdůraznit, že sama transponovaná směrnice EP a Rady ve svém článku 38 ukládá EK posoudit k datu 31.3.2015 „zda se dostatečně prokázalo trvalé zadržení CO₂ takovým způsobem, kterým se předejde nepříznivým účinkům na životní prostředí a případně veškerým následným rizikům pro lidské zdraví nebo kterým se dosáhne jejich co největšího omezení, a zda byla prokázána bezpečnost CCS pro životní prostředí a pro člověka“. Posuzující zpráva doporučí případnou novelizaci směrnice EP a Rady.

Problematika implementace transponované směrnice EP a Rady je po stránce aplikace složkových předpisů práva ŽP, resp. horního práva problematikou multidisciplinární, což potvrzuje také různorodost správních řízení vyplývajících z posuzovaného návrhu nového zákona.

Vynuocování naplňování ustanovení nového zákona budou provádět orgány MŽP, ČBÚ, OBÚ, ČIŽP, KÚ a obecních úřadů ORP v souladu se zákony, které jsou návrhem novelizovány, a podle sankčních ustanovení těchto zákonů.

4.3 Přezkum účinnosti

Přezkum účinnosti nového zákona ve věcech implementace práv a povinností provozovatelů zařízení CCS je plánován až po roce 2017, kdy nabudou účinnosti ustanovení týkající se povolování a provozování úložišť oxidu uhličitého. Přezkum bude spočívat v průběžném vyhodnocování plnění záměru zákona a nabyté zkušenosti s provozem úložišť CO₂ budou srovnávány se zkušenostmi provozovatelů z dalších zemí. Do 30.6.2011 by ČR měla předložit EK zprávu o implementaci směrnice 2009/31/ES, kterou bude následně předkládat každé 3 roky.

4.4 Kontakty

Mgr. Ondřej Holčák – odbor ekonomických nástrojů – MŽP, odpovědný za zpracování RIA,
e-mail: ondrej.holcak@mzp.cz, tel. 267 122 419

b) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Návrh zákona vychází ze zásad uvedených v Ústavě České republiky a v Listině základních práv a svobod. Jedná se zejména provedení zásady zákonnosti uvedenou v čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a čl. 4 Listiny základních práv a svobod (ukládání povinností jen na základě zákona) a zásady zákonného výkonu veřejné moci uvedené v čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Navrhovaná právní úprava respektuje zásadu šetrného využívání přírodních zdrojů a ochrany přírodního bohatství (čl. 7 Ústavy České republiky) a zásadu uvedenou v čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, na základě které lze poplatky ukládat jen na základě zákona.

Dále navrhovaný zákon respektuje i práva uvedená v čl. 35 Listiny základních práv a svobod (právo na příznivé životní prostředí, právo na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů a povinnost při výkonu svých práv neohrožovat či nepoškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem).

c) Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s právem Evropské unie

Příprava návrhu zákona vyplývá ze závazků České republiky jako členského státu Evropské unie. Účelem navrhované právní úpravy je transponovat do vnitrostátního právního řádu České republiky směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006 (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, str. 114). Lhůta pro transpozici této směrnice uplynula dne 25. června 2011 (čl. 39 odst. 1 směrnice 2009/31/ES) a proti České republice již bylo zahájeno řízení o porušení Smlouvy o fungování EU (SFEU).

Navrhovaná právní úprava se týká i dalších právních předpisů Evropské unie, které byly směrnicí 2009/31/ES novelizovány, jedná se o:

- směrnici Rady 85/337/EHS ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (čl. 31 směrnice 2009/31/ES),
- směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (čl. 32 směrnice 2009/31/ES),
- směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/80/ES ze dne 23. října 2001 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší z velkých spalovacích zdrojů (čl. 33 směrnice 2009/31/ES),

- směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/35/ES ze dne 21. dubna 2004 o odpovědnosti za životní prostředí v souvislosti s prevencí a nápravou škod na životním prostředí (čl. 34 směrnice 2009/31/ES),
- směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/12/ES ze dne 5. dubna 2006 o odpadech (čl. 35 směrnice 2009/31/ES); směrnice 2006/12/ES byla nahrazena směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (čl. 41 směrnice 2008/98/ES),
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 1013/2006 ze dne 14. června 2006 o přepravě odpadů (čl. 36 směrnice 2009/31/ES).

Návrh zákona transponuje změny výše uvedených právních předpisů Evropské unie do právního řádu ČR, s výjimkou nařízení 1013/2006, které je bezprostředně závazné.

Navrhovaná právní úprava je rovněž v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/29/ES ze dne 23. dubna 2009 (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 63), která rozšiřuje tento systém o činnosti související se zachytáváním, přepravou a ukládáním oxidu uhličitého.

Na navrhovanou právní úpravu se nevztahuje judikatura soudních orgánů Evropské unie ani obecné zásady práva Evropské unie.

d) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimž je Česká republika vázaná

Na danou oblast se vztahují Rámcová úmluva Organizace spojených národů o změně klimatu (vyhlášená pod č. 80/2005 Sb.m.s.) a Kjótský protokol k Rámcové úmluvě Organizace spojených národů o změně klimatu (vyhlášený pod č. 81/2005 Sb.m.s.). Tyto mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázaná, představují právní nástroj pro dosažení stabilizace koncentrací skleníkových plynů (včetně oxidu uhličitého) v atmosféře na úrovni, která by zabránila nebezpečnému narušení klimatického systému lidskou činností. Navrhovaná právní úprava je s těmito mezinárodními smlouvami v souladu.

Na danou oblast se vztahuje rovněž Úmluva OSN o mořském právu (vyhlášená pod č. 240/1996 Sb.), která upravuje mimo jiné i problematiku ochrany moří před znečištěním. Směrnice 2009/31/ES se vztahuje rovněž na geologické ukládání oxidu uhličitého na území výlučných ekonomických zón a kontinentálních šelfů členských států Evropské unie (čl. 2 odst. 1 směrnice 2009/31/ES). Vzhledem k tomu, že Česká republika je vnitrozemským státem není tato problematika v souvislosti s navrhovanou právní úpravou relevantní.

e) Návrh na vyslovení souhlasu Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky s návrhem zákona v prvním čtení

Vzhledem k tomu, že předložený návrh zákona je návrhem obsahujícím implementaci směrnice 2009/31/ES a dále k tomu, že lhůta, stanovená pro implementaci směrnice 2009/31/ES uplynula již dne 25. června 2011, navrhuje se, aby s návrhem zákona na základě § 90 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, vyslovila Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky souhlas již v prvním čtení.

Důvodem je časová naléhavost, neboť včasné schválení návrhu zákona přispěje k odstranění nedostatků, které jsou předmětem řízení o porušení Smlouvy o fungování Evropské unie proti České republice.

B. Zvláštní část

K části první – ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur

K § 1

Návrh zákona upravuje předmět právní úpravy s odkazem na směrnici 2009/31/ES, která se nevztahuje na ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur s celkovou zamýšlenou úložnou kapacitou nižší než 100 kilotun prováděné za účelem výzkumu, vývoje nebo zkoušení nových výrobků a postupů (čl. 2 odst. 2 směrnice 2009/31/ES).

K § 2

V tomto ustanovení se vymezují nejdůležitější definice pojmů užívaných tímto návrhem zákona.

K § 3

Návrh zákona stanoví, že úložiště oxidu uhličitého lze provozovat pouze na základě povolení. Provoz úložiště oxidu uhličitého a jeho změny povolují příslušné obvodní báňské úřady, které jsou podle zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, orgány státní báňské správy, jejichž obvody působnosti jsou stanoveny v § 38 odst. 1 zákona č. 61/1988 Sb.

Podle návrhu zákona bude možné vydat povolení provozu úložiště oxidu uhličitého pouze právnické nebo podnikající fyzické osobě, která bude splňovat zákonem stanovené finanční předpoklady k zajištění plnění všech povinností stanovených tímto zákonem.

K § 4

Návrh zákona upravuje bližší podmínky správního řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého s tím, že podpůrně se využije správní řád a zákon o hornické činnosti. Návrh zákona stanoví vlastní právní úpravu účastenství v řízení podle tohoto zákona. Účastníkem řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého jsou provozovatel, obec, v jejímž územním obvodu má být úložiště oxidu uhličitého zřízeno, osoby splňující podmínky podle jiných právních předpisů (např. podle § 23 odst. 9 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí) a osoby, jejichž práva a právem chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být povolením dotčeny.

V řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého v ložiscích ropy nebo hořlavého zemního plynu vydává Ministerstvo průmyslu a obchodu závazné stanovisko a má tudíž postavení dotčeného úřadu ve smyslu § 136 správního řádu.

V řízení o povolení provozu přeshraničního úložiště oxidu uhličitého spolupracuje obvodní báňský úřad s příslušným orgánem jiného členského státu Evropské unie. Návrh dále upravuje přednostní právo držitele rozhodnutí o stanovení průzkumného území pro vyhledávání a průzkum úložiště oxidu uhličitého (vydaného podle zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích) na vydání povolení provozu úložiště podle tohoto zákona. Podle návrhu dále v průběhu řízení o vydání povolení provozu úložiště oxidu uhličitého a v době platnosti povolení provozu úložiště oxidu uhličitého nesmí být povoleno protichůdné využití úložného komplexu. Pro úložiště oxidu uhličitého s vydaným povolením provozu nesmí být vydána povolení protichůdného využití.

K § 5

Návrh zákona stanoví náležitosti žádosti o povolení provozu oxidu uhličitého a postup pro předkládání žádosti Evropské komisi.

K § 6

Návrh zákona stanoví náležitosti rozhodnutí o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého a postup pro jeho oznamování Evropské komisi.

K § 7

Návrh zákona upravuje postup pro změny, přezkum, aktualizaci a zrušení povolení provozu úložiště oxidu uhličitého. Návrh stanoví provozovateli povinnost oznámit obvodnímu báňskému úřadu veškeré změny plánované v provozu úložiště oxidu uhličitého. V případě podstatných změn, které jsou předmětem zjišťovacího řízení podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, mohou být provozovatelem prováděny pouze po vydání nového nebo změněného povolení provozu úložiště oxidu uhličitého.

Návrh dále upravuje případy, kdy obvodní báňský úřad přezkoumá vydaná povolení a podle potřeby je změní nebo zruší. Návrh dále upravuje situaci, kdy bude povolení provozu zrušeno. V tom případě může obvodní báňský úřad vydat nové povolení provozu úložiště nebo úložiště oxidu uhličitého uzavřít (postupem podle § 12 odst. 1).

K § 8

Návrh zákona stanoví kritéria a postup pro přijímání oxidu uhličitého do úložiště. Provozovatel může přijímat a ukládat oxid uhličitý pouze tehdy, byla-li provedena analýza jeho složení a posouzení rizik, které prokázalo, že úrovně znečištění splňují podmínky stanovené zákonem. Analýza rizik zahrnuje zjištění obsahu korozivních látek a sloučenin síry a posouzení rizik sirovodíkové křehkosti. Analýzu předávaného oxidu uhličitého zajišťuje dodavatel oxidu uhličitého.

Přepřavovaný oxid uhličitý nesmí obsahovat příměsi ve významném množství. Přepřavovaná směs může obsahovat náhodně přidružené látky ze zdroje nebo procesu zachytávání nebo ukládání a stopovací látky přidané s cílem usnadnit zjišťování a ověřování šíření oxidu uhličitého.

Návrh zákona stanoví dále povinnost provozovateli vést evidenci množství a vlastností dodaného a vtláčeného oxidu uhličitého, včetně jeho složení. Tato evidence je nezbytná pro předložení zprávy obvodnímu báňskému úřadu podle § 10 odst. 2.

Návrhem zákona se dále zakazuje přidávat do zachyceného, dopravovaného a ukládaného oxidu uhličitého odpad nebo jiné látky za účelem jejich odstranění.

K § 9

Návrh zákona stanoví provozovateli povinnost provádět monitorování vtláčecích zařízení, úložného komplexu a podle potřeby okolního prostředí. Provozovatel provádí monitorování podle plánu monitorování, který se předkládá obvodnímu báňskému úřadu se žádostí o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého. Plán monitorování se aktualizuje minimálně jednou za pět let podle požadavků stanovených v příloze k tomuto návrhu zákona a ve vyhlášce č. 12/2009 Sb., o stanovení postupu zjišťování, vykazování a ověřování množství emisí skleníkových plynů, aby se zohlednily změny týkající se posouzení rizika úniku, změny týkající se posouzení rizik pro životní prostředí a lidské zdraví, nové vědecké poznatky a dosažený pokrok v nejlepších dostupných technologiích. Aktualizované plány monitorování předkládá provozovatel obvodnímu báňskému úřadu se žádostí o změnu povolení provozu úložiště oxidu uhličitého.

Monitorováním podle tohoto návrhu zákona nejsou dotčeny povinnosti zjišťovat, vykazovat a ověřovat množství emisí skleníkových plynů podle zákona č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

K § 10

Návrh zákona stanoví provozovatelům povinnost předkládat obvodnímu báňskému úřadu ve lhůtách jím stanovených (nejméně však jednou ročně) zprávy či jiné doklady (výsledky monitorování, doklad o složení a zachování finanční záruky, popř. další informace, které jsou nezbytné pro účely posouzení dodržování podmínek povolení k ukládání a rozšíření znalostí o chování oxidu uhličitého v úložišti oxidu uhličitého).

Návrh zákona dále provozovateli stanoví povinnost předložit obvodnímu báňskému úřadu do 15. března následujícího kalendářního roku informace o množství a vlastnostech oxidu uhličitého, včetně jeho složení, který byl dodán a vtlačen do úložiště oxidu uhličitého za kalendářní rok (zaevidované provozovatelem podle § 8 odst. 5). Tyto informace využije obvodní báňský úřad pro účely výpočtu poplatku za uložení oxidu uhličitého podle § 14.

K § 11

Návrh zákona upravuje postupy pro přijímání opatření v případě úniků oxidu uhličitého nebo závažných nesrovnalostí. Provozovatel je podle návrhu tohoto ustanovení povinen bezodkladně oznámit obvodnímu báňskému úřadu a Ministerstvu životního prostředí jakékoli úniky oxidu uhličitého nebo závažné nesrovnalosti a provést nezbytná nápravná opatření. Nápravná opatření, včetně opatření vztahujících se k ochraně lidského zdraví, provádí provozovatel na základě plánu nápravných opatření schváleného obvodním báňským úřadem.

Obvodní báňský úřad může podle návrhu tohoto ustanovení provozovateli nařídit provedení nezbytných nápravných opatření a opatření vztahujících se k ochraně lidského zdraví, popřípadě stanovit lhůty k jejich provedení. Provozovatel je povinen provést nařízená opatření, a to na svoje náklady. Tato opatření mohou doplňovat opatření stanovená v plánu nápravných opatření nebo mohou být odlišná.

Navrhované ustanovení počítá s tím, že neprovede-li provozovatel nezbytná nápravná opatření nebo není-li schopen provést nápravná opatření nebo v případě nebezpečí z prodlení, může zajistit provedení nezbytných nápravných opatření obvodní báňský úřad prostřednictvím

organizace s oprávněním k hornické činnosti, a to na náklady provozovatele, který byl povinen na základě zákona provést nápravná opatření. Český báňský úřad může pověřit podnikající fyzickou nebo právnickou osobu, která má oprávnění k hornické činnosti, aby provedla nezbytná nápravná opatření.

K § 12

Návrh zákona stanoví povinnosti při uzavírání úložiště oxidu uhličitého a po jeho uzavření. Úložiště oxidu uhličitého může být podle návrhu tohoto ustanovení uzavřeno pouze v zákonem stanovených případech (jsou-li splněny podmínky stanovené v povolení provozu nebo na základě odůvodněné žádosti provozovatele po schválení obvodním báňským úřadem). Návrh zákona dále stanoví provozovateli povinnost uzavřít úložiště oxidu uhličitého, pokud obvodní báňský úřad zruší povolení. Ve všech těchto případech návrh zákona stanoví provozovateli povinnost utěsnit a demontovat vtláčeční zařízení před uzavřením úložiště oxidu uhličitého.

V případě uzavření úložiště oxidu uhličitého z důvodu splnění podmínek stanovených v povolení nebo na žádost provozovatele zůstává provozovatel nadále odpovědný za monitorování, podávání zpráv a provádění nápravných opatření podle požadavků stanovených tímto zákonem a za plnění všech povinností souvisejících s vyřazením povolenek v případě úniku podle zákona č. 695/2004 Sb. a s preventivními a nápravnými opatřeními prováděnými podle zákona č. 167/2008 Sb. až do přechodu odpovědnosti podle tohoto zákona. Povinnosti související s uzavřením úložiště plní provozovatel na základě plánu činnosti po uzavření úložiště, který vypracuje na základě informací shromážděných a vymodelovaných v průběhu provádění monitorovacího plánu. Dále návrh stanoví provozovateli povinnost změnit předběžný plán týkající se činnosti po uzavření úložiště oxidu uhličitého a předložit jej obvodnímu báňskému úřadu ke schválení.

V případě uzavření úložiště oxidu uhličitého na základě zrušení povolení obvodním báňským úřadem je obvodní báňský úřad odpovědný za monitorování a provádění nápravných opatření podle požadavků stanovených v tomto zákoně a za plnění všech povinností souvisejících s vyřazením povolenek v případě úniku oxidu uhličitého podle zákona č. 695/2004 Sb. a s preventivními a nápravnými opatřeními prováděnými podle zákona č. 167/2008 Sb. Požadavky na činnosti po uzavření podle tohoto zákona plní obvodní báňský úřad na základě předběžného plánu činnosti po uzavření, který podle potřeby aktualizuje a následně jej předloží obvodnímu báňskému úřadu ke schválení. Český báňský úřad může pověřit podnikající fyzickou nebo právnickou osobu, která má oprávnění k hornické činnosti, aby prováděla činnosti vyžadované zákonem po uzavření úložiště oxidu uhličitého.

K § 13

Návrh zákona upravuje v tomto ustanovení mechanismus přechodu povinností souvisejících s uzavřením úložiště oxidu uhličitého. V případě uzavření úložiště oxidu uhličitého z důvodu splnění podmínek stanovených v povolení nebo na žádost provozovatele přecházejí povinnosti související s monitorováním a prováděním nápravných opatření podle tohoto zákona, s vyřazením povolenek v případě úniku oxidu uhličitého podle zákona č. 695/2004 Sb. a s preventivními a nápravnými opatřeními prováděnými podle zákona č. 167/2008 Sb. na obvodní báňský úřad, který vydal povolení provozu úložiště. Český báňský úřad může pověřit podnikající fyzickou nebo právnickou osobu, která má oprávnění k hornické činnosti, aby prováděla činnosti vyžadované zákonem po přechodu povinností.

Řízení o schválení přechodu povinností se zahajuje z moci úřední (z podnětu obvodního báňského úřadu) nebo na žádost provozovatele. Obvodní báňský úřad vydá

rozhodnutí o schválení přechodu povinností, pokud jsou splněny zákonem stanovené podmínky (např. uložený oxid uhličitý je a zůstane zcela a trvale zadržen, uplynula doba minimálně 20-ti let od uzavření úložiště oxidu uhličitého stanovená obvodním báňským úřadem, uložení finančního příspěvku na zvláštní bankovní účet, utěsnění úložiště a demontáž vtláčecího zařízení). Návrh zákona dále stanoví provozovateli povinnost zajistit vypracování zprávy odborně způsobilou osobou podle zákona o geologických pracích dokládající, že uložený oxid uhličitý je a zůstane zcela a trvale zadržen, a předložit ji obvodnímu báňskému úřadu s žádostí o schválení přechodu odpovědnosti. Navrhované ustanovení dále upravuje náležitosti této zprávy.

Přesvědčí-li se obvodní báňský úřad, že zákonem stanovené podmínky jsou splněny, vypracuje návrh rozhodnutí o schválení přechodu povinností. Současně upravuje návrh zákona obsahové náležitosti tohoto rozhodnutí a jeho zasílání na Český báňský úřad. Domnívá-li se obvodní báňský úřad, že zákonem stanovené podmínky nejsou splněny, žádost zamítne.

Návrh zákona dále upravuje postup pro zpřístupňování zpráv vypracovaných odborně způsobilou osobou podle zákona o geologických pracích a dalších souvisejících materiálů, k nimž obvodní báňský úřad přihlíží při přípravě návrhu rozhodnutí o schválení přechodu povinností ve vztahu k Evropské komisi. Podle navrhovaného ustanovení neběží po dobu posuzování návrhu rozhodnutí o schválení přechodu povinností Evropskou komisí, lhůty pro vydání tohoto rozhodnutí. Přesvědčí-li se obvodní báňský úřad, že zákonem stanovené podmínky jsou splněny, vydá rozhodnutí a po nabytí právní moci jej pošle na Český báňský úřad. Český báňský úřad oznámí pravomocné rozhodnutí Evropské komisi, a pokud se rozhodnutí odchyluje od stanoviska Evropské komise, uvede obvodní báňský úřad v rozhodnutí důvody, proč se rozhodnutí od tohoto stanoviska odchyluje.

Návrh zákona počítá s tím, že po přechodu povinností budou ukončeny kontroly prováděné obvodními báňskými úřady a monitorování může být omezeno na úroveň, která umožňuje zjištění úniků oxidu uhličitého nebo závažných nesrovnalostí. Při zjištění úniků oxidu uhličitého nebo závažných nesrovnalostí musí být monitorování prováděno ve větším rozsahu za účelem posouzení rozsahu úniků oxidu uhličitého nebo závažných nesrovnalostí a účinnosti nápravných opatření. Rozsah monitorování může podle tohoto návrhu nařídit obvodní báňský úřad.

Pokud bylo úložiště oxidu uhličitého uzavřeno na základě zrušení povolení obvodním báňským úřadem, považuje se podle tohoto ustanovení přechod povinností za uskutečněný teprve v okamžiku, kdy všechny dostupné důkazy nasvědčují tomu, že uložený oxid uhličitý je a bude zcela a trvale zadržen, a po utěsnění úložiště oxidu uhličitého a demontáži vtláčecích zařízení.

K § 14

Návrh zákona stanoví provozovateli úložiště povinnost platit roční poplatek za ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur. Navrhuje se, aby sazba tohoto poplatku činila 1 Kč za jednu tunu uloženého oxidu uhličitého. Při správě poplatku se bude postupovat podle daňového řádu (zákon č. 280/2009 Sb.), pokud tento zákon nestanoví jinak.

Provozovatel bude podle navrhovaného ustanovení povinen zaslat obvodnímu báňskému úřadu poplatkové přiznání s uvedením množství oxidu uhličitého v tunách uloženého za poplatkové období, a to do 15. března bezprostředně následujícího po skončení poplatkového období (kalendářního roku). Formu a strukturu poplatkového přiznání včetně předepsaných údajů stanoví Český báňský úřad vyhláškou. Poplatek za ukládání oxidu uhličitého bude splatný do 30 dnů od doručení platebního výměru.

Správu poplatku za ukládání oxidu uhličitého, včetně jeho vybírání a vymáhání, budou vykonávat obvodní báňské úřady místně příslušné podle umístění vtláčecího zařízení pro ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur.

Návrh zákona předpokládá, že výnos z poplatku za ukládání oxidu uhličitého bude příjmem obce, na jejímž katastrálním území se nachází vtláčecí zařízení pro ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur.

K § 15

Návrh stanoví, že žadatel o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého bude povinen prokázat, že je schopen poskytnout vhodné finanční zabezpečení, které pokrývá rizika během provozu a po uzavření úložiště (tj. finanční zabezpečení rizik) a očekávané náklady související s povinnostmi při uzavírání a po uzavření úložiště oxidu uhličitého a po přechodu odpovědnosti (tj. finanční rezerva).

Návrh zákona upravuje zmocnění pro vydání nařízení vlády, kterým se stanoví způsob výpočtu, vytváření a čerpání finančního zabezpečení.

K § 16

Návrh zákona upravuje finanční zabezpečení rizik a stanoví demonstrativní výčet nástrojů, které lze pro jeho účely použít (např. pojištění, vázaný bankovní účet, bankovní záruka nebo finanční zajištění podle zákona o finančním zajištění).

Návrh zákona rozumí riziky během provozu a po uzavření úložiště vznik nákladů na provádění nápravných opatření, vznik nákladů spojených s povinnostmi plynoucími ze zahrnutí úložiště oxidu uhličitého do působnosti zákona č. 695/2004 Sb. a vznik nákladů na monitoring v období mezi uzavřením úložiště a přechodem povinností, které nejsou pokryty finanční rezervou.

Výše finančního zabezpečení rizik musí být upravena podle povolení provozu a pravidelně upravována s ohledem na změny vyhodnocených rizik úniku oxidu uhličitého a odhadované náklady všech povinností vyplývajících z povolení provozu úložiště oxidu uhličitého a případných povinností plynoucích ze zahrnutí úložiště oxidu uhličitého do působnosti zákona č. 695/2004 Sb.

Finanční zabezpečení rizik musí vstoupit v platnost před zahájením vtláčení a musí zůstat platné i po uzavření úložiště oxidu uhličitého až do nabytí právní moci rozhodnutí o schválení přechodu povinností, nebo po zrušení povolení provozu úložiště oxidu uhličitého až do nabytí právní moci nového povolení provozu, nebo, je-li úložiště oxidu uhličitého uzavřeno a byl poskytnut finanční příspěvek, až do přechodu povinností.

K § 17

Návrh zákona upravuje náležitosti vytváření a čerpání finanční rezervy, kterou má provozovatel vytvářet ve formě zvláštního vázaného bankovního účtu. Finanční rezerva pokrývá náklady na monitorování a na zajištění úplného a trvalého zadržení oxidu uhličitého v úložišti od uzavření úložiště do přechodu odpovědnosti, utěsnění úložiště, demontáž a likvidace vtláčecích zařízení, poskytnutí finančního příspěvku.

Finanční rezerva musí být podle návrhu zákona upravována s ohledem na změny vyhodnocených rizik úniku oxidu uhličitého a další změny stavu úložného komplexu zjištěné během provozu úložiště a po jeho uzavření. Návrh dále stanoví, že finanční rezerva je

nákladem na dosažení, udržení a zajištění příjmů organizace a nesmí být zahrnuta do majetkové podstaty, nepodléhá výkonu rozhodnutí ani exekuci a nesmí být použita pro jiné úložiště oxidu uhličitého ani k jinému účelu, než pro který byla vytvořena. Čerpání peněžních prostředků z finanční rezervy schvaluje obvodní báňský úřad.

K § 18

Návrh upravuje základní náležitosti finančního příspěvku, kterým se rozumí peněžní prostředky určené na pokrytí nákladů na monitorování a na zajištění úplného a trvalého zadržení oxidu uhličitého v úložištích oxidu uhličitého po přechodu povinností. Návrh stanoví povinnost provozovateli před přechodem povinností uložit finanční příspěvek na zvláštní vázaný bankovní účet Českého báňského úřadu.

Výše finančního příspěvku musí zohledňovat kritéria pro popis a posuzování úložného komplexu z hlediska možného ukládání oxidu uhličitého podle zákona o geologických pracích nebo parametry vztahující se k průběhu ukládání oxidu uhličitého důležité pro určení povinností pro dobu přinejmenším padesáti let od přechodu povinností. Finanční příspěvek uložený na zvláštním vázaném účtu Českého báňského úřadu není předmětem daně z příjmu.

K § 19

Návrh zákona upravuje přístup třetích osob k přepravním sítím a úložištím oxidu uhličitého. Podle tohoto ustanovení mají provozovatelé zařízení na zachytávání a přepravu oxidu uhličitého v zákonem stanovených případech (např. dostatečná kapacita nebo slučitelnost technických specifikací) právo přístupu k existujícím přepravním sítím oxidu uhličitého a k úložištím oxidu uhličitého povoleným podle tohoto zákona.

Provozovatelé přepravních sítí nebo úložišť oxidu uhličitého jsou podle navrhovaného zákona povinni zajistit přístup k přepravním sítím nebo k úložištím oxidu uhličitého. Tito provozovatelé mohou odmítnout přístup z důvodu nedostatečné kapacity. V takovém případě jsou provozovatelé povinni odmítnutí řádně odůvodnit a provést veškerá nezbytná zdokonalení, jsou-li hospodárná nebo je-li za ně potenciální zákazník ochoten zaplatit, za předpokladu, že to nebude mít nepříznivý vliv na bezpečnost přepravy a ukládání oxidu uhličitého pro životní prostředí.

K § 20

V tomto ustanovení jsou uvedeny jednotlivé kompetence příslušných orgánů veřejné správy, které budou vykonávat státní správu v oblasti přepravy a ukládání oxidu uhličitého do podzemních horninových struktur. Navrhuje se, aby veřejnou správu podle tohoto zákona vykonávaly orgány státní báňské správy, které již v současnosti povolují hornickou činnost, včetně zvláštních zásahů do zemské kůry (Český báňský úřad a obvodní báňské úřady), Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo průmyslu a obchodu.

K § 21

Návrh upravuje výkon kontrolní činnosti pro účely tohoto zákona. Navrhuje se rozšířit působnost obvodních báňských úřadů o výkon kontrolních oprávnění souvisejících s řádnými a mimořádnými kontrolami úložišť oxidu uhličitého. Řádné kontroly se provádějí před uzavřením úložiště oxidu uhličitého nejméně jednou za rok a po jeho uzavření nejméně jednou ročně během tří let po uzavření a poté každých pět let, dokud nedojde k přechodu

odpovědnosti. Kontroly po uzavření se zaměřují na zařízení pro vtláčení a monitorování a na vlivy úložného komplexu na životní prostředí a na lidské zdraví.

Návrh zákona ukládá obvodním báňským úřadům vypracovávat po každé kontrole úložiště oxidu uhličitého protokol o výsledcích kontroly. Nad rámec zákona o státní kontrole upravuje návrh zákona další náležitosti tohoto protokolu a stanoví povinnost předat jej provozovateli a zveřejnit jej zákonem stanoveným způsobem (tj. v souladu se zákonem o právu na informace o životním prostředí). Návrh zákona rovněž umožňuje kontrolním orgánům ukládat opatření k nápravě (postupem podle § 40 odst. 3 písm. a) a § 41 odst. 1 písm. c) zákona č. 61/1988 Sb.), vydávat závazné příkazy (postupem podle § 42 odst. 2 písm. b) zákona č. 61/1988 Sb.) nebo ukládat pořádkovou pokutu v zákonem stanovené výši.

K § 22

Navrhované ustanovení upravuje správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob v oblasti přepravy a ukládání oxidu uhličitého do podzemních horninových struktur. Návrh zákona vyjmenovává jednotlivé skutkové podstaty správních deliktů, k nimž je následně přiřazena příslušná finanční sankce. Nejvyšším finančním postihem je částka 5 000 000 Kč.

K § 23

Návrh zákona upravuje společná ustanovení ke správním deliktům obsaženým v tomto zákoně, které obsahuje základní zásady a mechanismy správního trestání v této oblasti.

K části druhé (§ 24) - změna horního zákona

K bodu 1

Navrhuje se upravit předmět právní úpravy horního zákona v souladu s odkazem na příslušné právní předpisy Evropské unie.

K bodu 2

V chráněném území pro zvláštní zásahy do zemské kůry se navrhuje nepovolovat činnosti, které by vedly k narušení těsnosti úložiště oxidu uhličitého. Na stanovení, změnu, zrušení a evidenci chráněného území pro zvláštní zásahy do zemské kůry se vztahují přiměřeně ustanovení vyhlášky MŽP č. 364/1992 Sb., o chráněných ložiskových územích (§ 6 vyhlášky č. 364/1992 Sb.). Stanovení chráněného území pro zvláštní zásahy do zemské kůry je přitom podle § 3 odst. 5 návrhu zákona o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur (část první) nezbytným předpokladem pro vydání povolení provozu úložiště oxidu uhličitého.

K bodu 3

Jedná se o opravu nesprávného číslování odkazu na příslušný odstavec daného ustanovení.

K bodu 4

Navrhuje se zakázat ukládání oxidu uhličitého do výhradních ložisek nerostů nebo do předpokládaných ložisek vyhrazených nerostů. Návrh zákona však umožňuje ukládat oxid

uhličitý do ložisek ropy a hořlavého zemního plynu ve spojení se zvyšováním jejich celkové výtěžnosti.

Vtláčení oxidu uhličitého pouze s cílem zvýšení celkové výtěžnosti ložisek ropy a hořlavého zemního plynu nebo s cílem vytěsňování slojového metanu z uhelných ložisek nebude podle návrhu tohoto ustanovení horního zákona považováno za ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur podle zákona o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur.

K bodu 5

Navrhuje se rozšířit institut zvláštních zásahů do zemské kůry o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur podle navrhovaného zákona. Na tuto činnost se tak budou vztahovat vybraná ustanovení horního zákona, současně se bude jednat o hornickou činnost ve smyslu ustanovení § 2 písm. f) zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě.

K bodu 6

Podle navrhovaného ustanovení má být posouzení vhodnosti plánovaného úložiště oxidu uhličitého prováděno na základě výsledků vyhledávání a průzkumu provedeného podle zákona o geologických pracích, který ve své příloze bude upravovat kritéria pro popis a posuzování plánovaného úložného komplexu a okolní oblasti.

K části třetí (§ 25) - změna zákona o geologických pracích

K bodu 1

Navrhuje se upravit předmět úpravy zákona o geologických pracích (zákona č. 62/1988 Sb.) a odkázat na příslušné právní předpisy Evropské unie, které tento zákon zpracovává do právního řádu České republiky.

K bodu 2

V souvislosti s ukládáním oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur se navrhuje rozšířit výčet geologických prací pro účely zákona o geologických pracích.

K bodu 3

Do zákona o geologických pracích se navrhuje doplnit zvláštní ustanovení pro účely vyhledávání a průzkumu úložišť oxidu uhličitého v přírodních horninových strukturách. Pokud nestanoví toto zvláštní ustanovení jinak, budou se na řízení o stanovení průzkumného území vztahovat obecná pravidla obsažená ve stávajícím znění zákona o geologických pracích.

Účelem vyhledávání a průzkumu pro umístění úložiště oxidu uhličitého je poskytnout údaje pro popis a posouzení vhodnosti plánovaného úložného komplexu z hlediska ukládání oxidu uhličitého. Návrh zákona dále stanoví, že během doby platnosti rozhodnutí o stanovení průzkumného území jsou zakázána protichůdná využití úložného komplexu, zejména taková, která by mohla vést k úniku oxidu uhličitého z případného budoucího úložiště nebo k narušení jeho bezpečnosti. V řízení o stanovení průzkumného území pro vyhledávání a průzkum přeshraničních úložišť oxidu uhličitého bude dále nezbytné zajistit spolupráci Ministerstva životního prostředí s příslušným orgánem jiného členského státu Evropské unie.

K bodu 4

Navrhuje se rozšířit důvody, pro které lze omezit vlastnické právo za účelem strpění geologických prací o vyhledávání a průzkum geologických struktur vhodných pro ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur. V současné době probíhají výzkumy a průzkumy na ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur a tyto práce nemají oporu v platné právní úpravě, ačkoli je to obdoba podzemních zásobníků zemního plynu a ropy, které jsou již v tomto ustanovení zákona uvedeny.

K bodu 5

V návaznosti na nově navrhované znění § 4g odst. 2 se navrhuje do zákona o geologických pracích doplnit novou přílohu, která stanoví kritéria pro popis a posuzování plánovaného úložného komplexu a okolní oblasti. Navrhovaná příloha transponuje do právního řádu České republiky přílohu I ke směrnici 2009/31/ES.

K § 26

Navrhuje se upravit přechodná ustanovení v zákoně o geologických pracích pro účely správního řízení o stanovení průzkumného území pro zvláštní zásahy do zemské kůry.

K části čtvrté (§ 27) – změna zákona o posuzování vlivů na životní prostředí

Novelou zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (zákona č. 100/2001 Sb.) se navrhuje upravit přílohu č. 1 k tomuto zákonu tak, aby záměry související se zachytáváním, přepravou a ukládáním oxidu uhličitého podléhaly vždy posouzení vlivů na životní prostředí (kategorie I), popř. vyžadovaly zjišťovací řízení podle tohoto zákona (kategorie II).

K části páté (§ 28) – změna zákona o odpadech

Novelou zákona o odpadech (zákona č. 185/2001 Sb.) se navrhuje upravit výjimku z působnosti tohoto zákona tak, aby se zákon o odpadech nevztahoval na oxid uhličitý zachytávaný za účelem jeho ukládání do přírodních horninových struktur.

K části šesté (§ 29) – změna vodního zákona

Novelou vodního zákona (zákona č. 254/2001 Sb.) se navrhuje rozšířit režim souhlasu vydávaného vodoprávními úřady k vtlačení oxidu uhličitého za účelem jeho ukládání do přírodních horninových struktur. Dále se rozšiřuje seznam zakázaných činností v chráněných oblastech přirozené akumulace vod o ukládání oxidu uhličitého do hydrogeologických struktur s využitelnými nebo využívanými zásobami podzemních vod. Novelou vodního zákona se dále zakazuje ukládat oxid uhličitý do hydrogeologických struktur s využitelnými nebo využívanými zásobami podzemních vod nebo do povrchových vod.

K části sedmé (§ 30) – změna zákona o integrované prevenci

Do přílohy k zákonu o integrované prevenci (zákon č. 76/2002 Sb.), která upravuje kategorie průmyslových činností, se navrhuje doplnit zachytávání oxidu uhličitého ze zařízení, na která se vztahuje zákon o integrované prevenci za účelem jeho ukládání do přírodních horninových struktur.

K části osmé (§ 31) – změna zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů

K bodu 1

Novelou zákona o obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (zákon č. 695/2004 Sb.) se stanoví provozovatelům zařízení na zachytávání, přepravu nebo ukládání oxidu uhličitého povinnost zjišťovat, vykazovat a ověřovat emise skleníkových plynů uložených a uvolněných při daných činnostech, stejným způsobem jako ostatní provozovatelé zařízení nebo letadla. Podrobnosti stanoví novela prováděcí vyhlášky č. 12/2009 Sb., o stanovení postupu zjišťování, vykazování a ověřování množství emisí skleníkových plynů a formuláře žádosti o vydání povolení k emisím skleníkových plynů, která bude transponovat rozhodnutí Komise 2010/345/EU ze dne 8. června 2010 o změně rozhodnutí 2007/589/ES, pokud jde o zahrnutí pokynů pro monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů ze zachytávání, přepravy a geologického ukládání oxidu uhličitého.

K bodu 2

Návrh stanoví, že povinnost vyřadit povolenky nevzniká ve vztahu k emisím, u nichž bylo ověřeno a vykázáno, že byly zachyceny, přepraveny a trvale uloženy do zařízení na ukládání oxidu uhličitého s platným povolením vydaným podle jiného právního předpisu nebo podle platné právní úpravy jiného členského státu Evropské unie. Navrhované ustanovení je základní součástí systému zachytávání, přepravy a ukládání oxidu uhličitého. Emise, které jsou zachyceny a uloženy, nejsou součástí systému obchodování s povolenkami, není nutné za tyto emise žádné povolenky vyřazovat, protože nedošlo k jejich uvolnění do klimatického systému Země. Ustanovení stanoví odpovědnost za vyřazení povolenek pro případ, že dojde k nežádoucímu úniku emisí během přepravy nebo z úložiště.

K bodu 3

Navrhuje se rozšířit působnost České inspekce životního prostředí o oprávnění vyžádat si od orgánů státní báňské správy výsledky kontroly provedené podle zákona o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur.

K bodu 4

Toto ustanovení souvisí s bodem 1, které ukládá provozovateli zařízení na zachytávání, přepravu a ukládání oxidu uhličitého povinnost zjišťovat, ověřovat a vykazovat množství emisí. V tomto ustanovení se stanoví sankce za porušení této povinnosti.

K bodu 5

Jedná se o legislativně-technickou úpravu spojenou s bodem 1, která souvisí s přečíslováním odstavců v § 7.

K bodu 6

Do přílohy č. 1 k zákonu č. 695/2004 Sb. se doplňují činnosti zachytávání, přeprava a ukládání oxidu uhličitého, které se tímto stávají součástí systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.

K části deváté (§ 32) – změna zákona o předcházení ekologické újmě a o její nápravě

Novelou zákona o předcházení ekologické újmě a o její nápravě (zákona č. 167/2008 Sb.) se navrhuje rozšířit seznam provozních činností uvedený v příloze č. 1 tohoto zákona, na které se vztahuje působnost tohoto zákona, o provozování úložišť oxidu uhličitého podléhajících povolení podle zákona o ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur.

K části desáté (§ 33) - účinnost

Navrhuje se stanovit nabytí účinnosti tohoto zákona třicátým dnem ode dne publikace navrhované právní úpravy ve Sbírce zákonů. Nabytí účinnosti ustanovení § 3 až 6, které upravují povolování provozu úložišť oxidu uhličitého, se navrhuje odložit ke dni 1. ledna 2017.

K příloze zákona

Návrh zákona obsahuje přílohu, která v návaznosti na § 9 odst. 2 upravuje kritéria pro vypracování a aktualizaci monitorovacího plánu a pro monitorování po uzavření úložiště oxidu uhličitého. Navrhovaná příloha transponuje do právního řádu České republiky přílohu č. II ke směrnici 2009/31/ES.

V Praze dne 25. října 2011

předseda vlády

RNDr. Petr Nečas, v.r.

ministr životního prostředí

Mgr. Tomáš Chalupa, v.r.

